

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Le

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Megjelenik naponta reggel.

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Titulescu

megegyezést kötött Maniuval.

Kormányváltás esetén is megmaradna a külügyminiszeri székben. — Tatarescu belügyi államtitkár távozása immáron végleg elhatározott dolog.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az a körülmény, hogy Titulescu — minden cáfolat ellenére — a leghatározottabban ragaszkodik lemondásához, nagy izgalommal tölti el a kormányt. Politikai körökben ugyanis — állapítja meg a Cuvantul — megvannak győződve arról, hogy Titulescu nemcsak a legutóbbi napok eseményei következtében találja szükségesnek távozását. A történetek és a diplomáciai átcsoportosítás kérdésében közte és Bratianu Vintila között felmerült nézeteltérések csak ürügyül szolgálnak Titulescunak a visszavonulásra, ami — a lap szerint — tisztára a nemzeti-parasztpárt sakkmozdítása lenne, ahol nagyon jól tudják, milyen nagy veszteség lenne a kormányra Titulescu távozása. Titulescu ugyanis — a Cuvantul biztos forrásból szerzett értesülése szerint — állítólag megegyezést kötött volna Maniuval arra vonatkozólag, hogy a nemzeti-parasztpárt uralomrajutása esetén megmaradna az új kabinet külügyminiszterének is s ebben a tekintetben ugyiszólván teljesen szabadkezelt is kapna. Miután a politikai helyzet az, hogy a liberális-kormányt — esetleges távozása esetén — előreláthatóan csak a nemzeti-parasztpárt követheti, a Cuvantul igaznak látszó és észszerűen megindokolt híradása érthető idegességet, sőt izgalmat keltett kormánykörökben, ahol azonban remélik, hogy Titulescut sikerül eltántorítani szándékától s ebben az esetben Bratianu Vintila kormányelnök hajlandó volna beleegyezését adni ahhoz, hogy Titulescu két-három ügyvivőt, illetve meghatalmazott minisztert felcseréljen. A nagyfontosságú kérdés elintézése most Ducára hárult, kit a Titulescuvall való tárgyalások lefolytatásával biztak meg.

Ellenzéki részen még egy másik lemondás híréből is tudnak. Ez a lemondás nem új keletű s már hetekkel ezelőtt történt, de csak most vált ismét aktuálissá. Mint a Cuvantul értesült, Tatarescu államtitkár tegnap újólág kérte Ducára belügyminisztert, hogy fogadja el lemondását, ami eddig csak azért nem történt meg — írja a lap — mert a belügyminiszter azt a kormány átalakításának idejére tartogatta. Most azonban, hogy Tatarescu határozottan ragaszkodik elhatározásához, valószínű, hogy a kormány ezuttal már elfogadja a belügyi államtitkár lemondását, akinek helyébe egy radikális gondolkodású liberális politikust szemeltek ki. A lap egyébként megemlíti, hogy Tatarescunak különben is távoznia kellett volna a diákzavargások miatt s a kormány az ellenzéki támadásokkal szemben eddig csak azért védelmezte, mert még nem volt tiszta képe a történetekről.

Arad püspöke valóra váltja az emberszeretetet Aradon.

Comsa püspök nem mond véleményt a diákzavargásokról, de a lelkek közeledését akarja megteremteni. — A főpap érdekes akciója. — Szenzációs nyilatkozat a zsidókérdésről.

(Arad, dec. 13.) Comsa Gy. Gergely dr. aradi görög keleti püspök ma érkezett haza egyházi körútjából, amelyet arad megyei községekben tett és fogadta munkatársunkat, aki az elmúlt diákzavargással kapcsolatos véleményét kérte. A Comsa püspökkel lefolytatott érdekes beszélgetésről munkatársunk a következőkben számol be:

— A püspök ur ömeltósága a kertben sétál, azonnal jelentem neki a látogatást — mondja az ajtónálló.

Alig öt perc telt el és a váróterem ablakán látom, hogy a fiatal főpap, titkárja kíséretében, már jön is az udvaron keresztül, a szakadó esőben, egy esernyő védelme alatt. Ha esik, ha fúj, — Comsa dr. püspök télenyáron egy órát sétál a rezidencia kertjében. Néhány pillanat még és a tágas, szép fogadószobában a püspök íróasztala előtt ülök. Ő kezdi a beszélgetést:

— Mielőtt valamit is kérdezne, kijelentem, hogy a diákzavargással kapcsolatos eseményekről nem nyilatkozom. Ma érkeztem haza a falvakról, még arra sem volt időm, hogy az újságokat átnézzem és így nem is vagyok kellőképpen tájékozva a történetekről. Különben is az egészért közrendészeti ügynek és politikai jellegű eseménynek tartom; ami nem tartozhatik énrcám, mint főpapra. Annyit azonban kijelenthetek, saját felelősségemre, hogy az én egyháзам részéről nem történik semmi olyan befolyás, amely ilyen, vagy ehhez hasonló akciókra buzdítaná az ifjúságot.

— Milyen befolyások érvényesülnek tehát ezeknél a kilengéseknél? — vetettem közbe.

— Erre most nem óhajtok kitérni. Nézetem szerint az összes egyházak, felekezetre való tekintet nélkül, nem fejtettek ki elég tevékenységet a nemzeteknek egymáshoz való közeledése érdekében. Hogy Európa még ma sincs a konszolidációnak azon a vágányán, amely a nyugodt, biztos jövő felé vezet, azt annak tulajdonítom, hogy a közügyek intézésében a politika ragadta magához a főszerepet, amely nem mindig áll összhangban Krisztus tanáival. Ez megnehezíti az egyház munkáját, is, amellyel a lelkekre igyekszik hatni és épen ezért az egyházaknak most kellene intenzívebb tevékenységbe kezdeni, hogy a politika által emélt válaszfalakat eltávolítsa.

Comsa püspök szép, férfias arca elborul, amint mondja:

— Sokat beszélnek mostanában arról, hogy az egymással szemben álló népeket és nemzeteket az egyház közvetítésével kell kibékíteni. Ezek azonban csak szavak, szép, jólesengő frázisok, mert még arra sem történt komoly lépés, hogy az egy állam keretein belül élő nemzetiségeket egymáshoz közelebb hozzák. Ne beszéljünk addig világmegváltó álmokról, amíg a saját házunkláján sem tudunk rendet és békét teremteni.

— És kit hibáztat ezért méltóságos uram?

— Az egyházak vezetőit terheli a felelősség. — válaszol élénken a püspök — természetesen engem sem véve ki. Miért ne ülhethünk mi össze például Aradon, a helybeli keresztény egyházak

fejei és miért ne kezdhethének közös akciókat Krisztus tanáinak érvényesítésére? Üljenek össze az aradi lelkek pásztorai és egyesült erővel küzdjenek közös céljukért — az általános békességért.

— Bocsánat méltóságos uram, de a kezdeményezés szerepe elsősorban az államvallás helybeli főpapját önt illetné meg.

— Igen, meg is teszem. A legközelebbi időben keresni fogom az érintkezést a többi aradi keresztény egyházakkal és egyelőre jótékonyági akciókkal próbálom egyengetni a lelkek közeledésének az útját.

— Most egy kényes kérdést méltóságos uram: ebben az akcióban szerepet szánt a zsidóknak is?

A püspök hosszasan elgondolkozik, keresi a szavakat, amelyek súlyosabban és messzenhangzóan ömlenek a főpapi ajkáról. Vigyázni kell a kifejezésekkel!

— Hát kérem, valóban kényes kérdés, mert érinti a politikával körülvett zsidó-problémát is. Mégis megkíséreltem a választ, amely őszinte és szeretetteljes lesz. A keresztény vallás és egyház hitüzött célja, hogy a világ összes népeit a keresztény hitre térítse és én a zsidókérdésben más megoldást nem találok, minthogy a zsidó nemzet keresse a közeledést Krisztus tanához. János evangelista írja 10. versében Krisztus eme szavait: „Más juhaim is vannak, melyek nem ebből az akolból valók, de azokat meg kell téríteni, hogy hangomat meghallják és akkor egy nyáj, egy pásztor lesz.” Közel kétezer év óta az egész keresztény emberiség hisz Jézus Krisztus létezésében, csak a zsidók várják még ma is a Messiást és nem ismerik el Krisztus megváltó voltát. A zsidóság osszul teszi, hogy elzárkózik ősi dogmái közé és számúzi magát a keresztény emberiség közösségéből.

A misszionárius fanatizmusa lobog a püspök szénékefe szeméből, amint befejezi beszédét és az interviut:

— Most fejeztem be karácsonyi pásztorleveletem, amelyben hangosan hirdetem, hogy csak Jézus Krisztus nevében lehet üdvözülni és az ő szent tanításai mutatják az egyedüli utat a boldogulás felé. Figyelmeztetem híveimet, hogy Krisztus nevéhez méltóan viselkedjenek és ne a gyűlöletben, hanem a szeretetben, békességben kereszenek megnyugvást.

— Javítják Arad megye útait. Igen, sok panasz hangzott már el Arad megye útjainak rossz állapota miatt. Ennek az anomáliának az oka az, hogy a megye nem kapott vagonokat, hogy a csuci bányából kőveket szállíthasson az utakra és megkezdhesse azok javítását. A megye vezetőségének a közbenjárására a közlekedésügyi minisztérium most naponkint négy, egyenkint 15 vagonból álló vonatot utalt ki Arad megyének, hogy megfelelő mennyiségű kavicsot szállíthasson az utra. A közszállítások már meg is kezdődtek és most már rövidesen nekifognak az arad megyei utak gyökeres kijavításához.

Fekete karácsony készül Aradon.

Kétségbeesetten panaszkodik a játékszerkereskedő még az ékszerész, de akad egy divatárus, aki elégedetten mosolyog. — Szomorú séta az aradi kereskedők karácsonyi vásárán.

(Arad, december 13.) A villanylámpákkal ékszerezett bulváron sötét csoport áll egy játékosbolt fényes kirakata előtt. Este van. A korzók tömegéből egyre többen csatlakoznak a bámulókhoz. Nem baj, hogy havas eső esik, hogy az aszfalt csupa lucok. Nézik a kirakatot, amelyet valamelyik segéd dekoratív fantáziája karácsonyi mesebirodalommal változtatott át. Középtérben egy villamos-játék vasut száguldozik körbe-körbe. Ez áll az érdeklődés központjában. Valaki benéz az ajtón az üzletbe. Az üzlet üres. A főnök olykor az ajtóhoz megy és kinéz az uccára. Nézi, hogy nézik a kirakatát. És vár. És hiába vár. Allegorikus festmény így ábrázolhatná az aradi kereskedők karácsonyát.

Bementem a boltba. Örvendőre derült arcok. Csupa szives készség:

— Tetszik parancsolni kéremalássa?...

— Nem vevő vagyok. Ujságíró. A karácsonyi üzletmenet és vásár iránt érdeklődnék.

Az arcok megnyulnak. A nagy készenlét harmadioku kíváncsisággá alacsonyodik. Csak a főnök udvariaskodik. Legalább kipanaszkodhatja magát. Hozzá is kezd rögtön:

— Semmi forgalom sincs kérem. Máskor már októberben nem győztük kiváltani a postacsomagokat, ma örülök, ha valamin tudhatok ráfizetés nélkül. Nézők akadnak. Naponta sokan jönnek be. Megnézik ezt, azt, arról beszélnek, hogy tegyük félre, majd bejönnek érte. Persze sose jönnek. Mondom: csak nézők vannak. Vevők nincsenek. Tessék eihinni, nem tulzás, de a diákzavargások is erősen hatottak a karácsonyi vásárra. Az emberek elvannak keseredve kérem és nincs kedvük krisztkindlit venni. Nem is tudja már, hogy mit csináljon az ember. Nincs más hátra — nevet savanyun, — minthogy minden vevőnek, aki egy dollár értékű árut vesz, mi adunk majd jutalomképen egy dollárt. Akkor talán lesz majd vevő. De csak talán...

— Szóval fekete karácsonyuk van az aradi kereskedőknek?

— De milyen. Ilyen fekete még nem is volt. Sokkal rosszabb a tavalyinál.

Elszomorodottan baktattam a hőlében tovább. Gondoltam: bemegyek az ékszerészhez. Ott, a hűvös ezüstök, előkelő aranyak, platínák és titokzatostüzi gyémántok között más lesz minden. Tévedtem. A tulajdonos kínos elhagyatottságban támasztotta fejét tenyerébe vitrinjei előtt. Mikor meglátott, szinte kísért belőle az eikeseredés:

— Lehetetlen uram, lehetetlen egy állapot. Napokig nem látok vevőt. Még javítási munkám sincs. Negyven év óta nem fordult elő ilyesmi. De az adóbehajtó itt volt ma nálam és mint magánember, jóakarattal figyelemzett, hogy ha holnapig nem fizetem meg adómat, bejönnek az üzletbe foglalni. Hát miből fizessek, uram, miből?...

Megnyugtatom lassan, ami annál könnyebb, mert valami mutatkozik a láthatáron. Egy termetes német néni, (ugy lehet Glogováról), bajlódik az ajtó előtt esernyőjével. Végre sikerül összecsuksnia. Az ékszerész nagy reverenciával invitja ki előtte az ajtót, a segéd pedig azt kiáltja:

— Kisztihand.

Égész zavarban van a sokszoknyás néni, a nagy tisztesség mián és falióra után érdeklődik. Az ékszerész megvakarja fejét és nagyobb biztonság okából végig jártatja szemét a falakon. — pedig tudja, hogy soha életében nem árult faliórát — és csak aztán szabadkodik, hogy: „nincs kérem, azt nem tartunk.”

A néni indul is vissza. A segédnek közbevető indítványa van:

— Talán egy szép vekkert?!...

A glogováci néni, azonban van vekerje otthon és eltávozik csendesen.

— Nna — ragadja meg vállamat az ékszerész — ez az én „üzleti forgalmam” ma.

Fejcsóválva és egészen deprimáltan haladtam tovább. A divatárushoz résztvevő arccal állítottam be, de kissé furcsán érintett

mindjárt, hogy a divatárus elégedett Kerekarcu nevetéssel fogadott és a segédek kara is vídám előzékenység gesztusokkal jelezte örömet.

— Kérem, én nem vásároim jöttem — akartam lelohasztani a hangulatot. — hanem a rossz karácsonyi vásár iránt érdeklődöm.

Komor hangomnak azonban meglehetősen különös hatása volt. Az egész személyzet elmezően mosolygott, némi csodálkozással, a főnök pedig egyenesen boldogan dörzsölgette össze tenyerét.

— Nem panaszkodhatom — mondotta.

— Nincs panasz a karácsonyi vásár el-

Kétezeröttszáz kilogramm ezüstöt ad el Románia.

A CFR. új tarifája január elsején életbelép.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kormány gazdasági bizottsága ma ülést tartott és jóváhagyta a CFR új tarifáit, amelyek január elsején lépnek életbe. Elfogadta ezenkívül 2500

kilogramm ezüst eladását, megfelelő értékű aranvért, amely a Banca Nationala aranyfedezetét fogja növelni. Végül a bórárak vámiának redukálását határozta el a bizottság.

Helyén marad Aradmegye tanácsa

Miniszteri leirat cáfolja az új választás kiírásáról szóló híreket. — A helygyminiszter Bucurestibe kéri a tanács kinevezett tagjainak névsorát.

(Arad, december 13.) Mai számunkban megbízhatónak mondott magánértesítés nyomán mi is közöltük azt a Bucurestiből érkezett híradást, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács helyi adott volna a nemzeti-parasztpárt petíciójának az aradmegyei tanácsválasztás ügyében és elrendelte, hogy a választási bizottság a párt listáját fogadja el és ennek alapján írja ki az új választást. Ezzel szemben áll az, hogy az aradmegyei prefektúra hivatalosan megcáfolta ezt a híradást és egy ma érkezett belügyminiszteri távirat — amint látszik — mindenben ezt a hivatalos cáfolatot erősíti meg, amely ugy szövege, hogy új választásról szó sincs s a megválasztott megyei tanács feltétlenül helyén marad.

A belügyminiszteriumtól ugyanis ma távirat érkezett amelyben a miniszterium kérte a hivatalból kinevezendő megyei tanácsstagok listájának sürgős felterjesztését. Ez a leirat kétségtelenül azt mutatja, hogy a miniszterium még gondolatban sem foglalkozik a tanácsválasztás újból való kiírásával. A miniszteri leirat következtében a vármegye vezetősége a kívánt névsort kü-

lön futárral küldte Bucurestibe, így mi sem állt utáiban annak, hogy december 21-én a megyei tanács megtartsa alakuló közgyűlését. A hivatalból kinevezendő tanácsstagok listájában, négy magyar név szerepel: Hahn Alajos tanácsos, az aradi folyammérnökség főmérnöke, Bartos Jenő, az államépítészeti hivatal főnöke, dr. Lengyel Dezső pécskai orvos és Mairovitz Mór fatermelő, mint a Kereskedelmi és Iparkamara delegáltja. A többi kinevezendő tanácsstag a következő lesz: Angel István dr., Aradváros polgármestere, Olariu Demeter tanfelügyelő, Balteanu Constantin, szaktanár, a fa- és fémipariskola igazgatója, dr. Spiru Sándor egészségügyi főfelügyelő, dr. Bradean Athanasz, megyei főorvos, Martia György megyei főállatorvos, Piso János erdőgazdász, Nicolescu Amilcar pénzügyigazgató, Stoicescu Demeter gazdasági tanácsos, dr. Avramescu Vazul kincstári főügysz. dr. Miclos Emil, a Mezőgazdasági Kamara delegáltja és még három tanácsstag. Valószínű, hogy a kinevezések néhány napon belül már vissza is érkeznek Aradra.

Meghíusult betörés Aradon.

Ki akartak fosztani egy főtért üzlethelyiséget. — A betörők nem tudtak behatolni a boltba.

(Arad, december 13.) A téli időjárás beálltával, mint várni lehetett, működésbe léptek az aradi betörők, akiknek a hosszú éjszakák és rövid nappalok jelentik a szezont. Nincsen olyan nap, hogy betörésről, vagy betörési kísérletről ne legyen jelentés az aradi államrendőrségen és az eddigi nyomozások nem sok eredményt tudnak felmutatni. Ma éjszaka ismét egy meglepetést keltő betörési kísérlet történt Aradon, a Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) lévő Barsony Andor cégnél. Szerencsére az üzlethelyiségek bejáratai és ablakai olyan biztosító zárrakkal vannak ellátva, hogy a betörők nem tudtak árukhoz jutni és hosszú ideig tartó eredménytelen munka után kénytelenek voltak zsákmány nélkül távozni. Mint a nyomozás megállapította, a betörők a délutáni órákban bementek annak a bérháznak udvarába, amelyben az üzlethelyiség van. Ahhoz a régi trükkhöz folyamodtak, hogy elbujtak a pincébe és megvárták, míg a házban minden elcsendesedik. A pincében bizonyára órákat tölthettek, mert fekhelyet készítettek maguknak ládákból és zsákokból és sok cigarettát szívtak el. A forgalmas házban valószínűleg hajnalig kellett várniuk, hogy biztosan dolgozhassanak. Akkor betörték az üzlethelyiség udvarra nyíló ablakát és azon keresztül akartak behatolni. Az ablak mögött azonban egy belülről zárható vas-

len? — kérdeztem elhülve.

— Nincs.

— Lehetetlen.

— Nem egészen. Nem mondom: a gazdasági viszonyok rosszabbak, mint voltak, de a mi az üzletmenetelt illeti, jó órában legyen mondva (lekopogás a pult alatt), nem szólhatok semmit. Most a rossz idő miatt kissé megcsökkent a vevők száma, na de ha kiderül, lesz dolgunk elég, mint ahogy eddig is volt.

Megelégedett nevetéssel nyitott ajtót, a mikor bámulva elmentem. Azt hittem, hogy álmodom, de a tócsa, amibe beeléptem, figyelemzetett, hogy ébren vagyok. Az eső kegyetlenül csepergett, az ég konok barnasággal borult a házak fölé. Ha így marad. — hiába minden — csak fekete karácsonyunk lesz az idén.

Fóthy Ernő.

ajtó van, amelyet primitív furószerszámokkal szintén fel akartak törni. Hosszu ideig dolgozhattak, mert mint a vaslemezen látható, azt több helyen megakarták furni. Munkájukban megzavarhatta valaki, vagy pedig belátták, hogy eredménytelen a további kísérletezés. Visszabujtak a pincébe és reggel kapunvitáskor megszöktek. A betörési kísérletet ma reggel üzletnyitáskor vették észre és azonnali jelentést tettek a rendőrségnél. Cerkess komiszár ment ki a helyszínre és a felvett jegyzőkönyv alapján a tettesek kézrekerítésére bevezették a nyomozást.

— Új taxiutó problémák Aradváros vezetősége előtt. Az aradi iparügyi osztálynál több kérvény fekszik, amelyben egyes magánosok auto-taxi engedélyeket kérnek. Az engedélykérvényeket egyelőre nem tárgyalják, mert Angel István dr. polgármester Budapestre utazása előtt azt az utasítást adta ki, hogy hajatéréséig semmiféle taxiengedélyt ne adjanak ki, mert ezeket egyszerre akarja rendezni. Ennek az intézkedésnek az oka a bérkocsisok által beadott kérvényben rejlik, amelyben a bérkocsisok bejelentik, hogy maguk is át akarnak térni a taxira, amihez azonban egy évi határidőt kérnek. Egyben arra is kéri a várost, hogy addig pedig ne adjon ki újabb taxiengedélyeket, miután ezzel tönkretennék az aradi bérkocsisok existenciáját. Valószínű, hogy amint Angel István dr. polgármester hazaérkezik, végleges rendezést nyer az aradi taxiutó problémája.

Kudarcot vallott a diáksztrájk

Az egyetemek ifjusága továbbra is látogatta az előadásokat. — Kártérítést kap a megsebesített amerikai kapitány. — Ujabb diáktüntetés Bucurestiben. — Inzultáltak két olasz állampolgárt. Szabadonengedték a letartóztatott diákok nagyrészét. — Vasárnap temetik az elpusztított imaszereket.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának telefonjelentése). A diákszövetség által mára proklamált 24 órás tüntető sztrájk teljesen megbiusult és a diákok nagy többsége az összes előadásokon résztvett. Cluji tudósítás szerint a diákság ma délelőtt szintén résztvett az előadásokon. A közoktatásügyi miniszter értesülve arról, hogy bizonyos izgatók a diákságot szolidarissá akarják tenni a letartóztatottakkal, kijelentette, hogy amennyiben az agitáció folytatódik, úgy azonnal elrendeli a diákokthoz és menzák bezárását. Meg kell egyszer már szünniök — mondotta Anghelescu miniszter — ezeknek a rossz csinyeknek, amelyek számunkra csak gyalázatot keltettek a külföldön.

A külföld sulyos kritikája a diáksztrájkzavargásokról.

A lapok és ezzel egyetemben a közvélemény még mindig erősen foglalkoznak az oradeamarei (nagyváradai) és cluji eseményekkel és a bucaresti-i lapok közlése szerint számos személy ellen nemcsak rombolásért, hanem betöréses lopásért is megindítják az eljárást. A hivatalos jelentések szerint az események miatti a kormány a legerélyesebb szankciókat akarja alkalmazni, megbünteti szigorúan a résztvevőket, megtéríti a károkat és végül elmozdítja állásukból azokat, akiknek erélytelensége és hanyagsága elősegítette az eseményeket. Így szó van arról, hogy Nagyvárad rendőrprefektusa és Biharmegye prefektusa elhagyja állását, azonkívül pedig számos csendőrszázados, rendőrtiszt részesül büntetésben.

A Dimineata ma szemelvényeket közöl a külföldi lapokból, amelyeknek nagyrésze a legteljesebb mértékben elítéli a történeteket. A Messagero és a Popolo d'Italia kijelentik, hogy nem lehetnek a román kormány hivatalos cáfolatainak. Megállapítható, — írja a lap — hogy a hatóságok csendes hozzájárulásával készítették elő az erdélyi zavargásokat, hogy tönkretegyék a városokat. Az Impero szerint az ilyen zavargások el sem képzelhetők hatósági támogatás nélkül. A német sajtó szintén a kormány ellen foglal állást. Stresemann dr. német külügyminiszter lapja a Tägliche Rundschau hivatkozik Duca belügyminiszter ama kijelentésére, hogy alantásai a kapott utasítások értelmében erélyesen jártak el. A lap megkérdi, hogy ez azokra az alantásokra is vonatkozik-e, akik a Rador utján az egész világnak bejelentették, hogy a diáksztrájkzavargásoknak imponáns politikai jellegük volt? A Vossische Zeitung megállapítja, hogy a Bratianu Vintila által bejelentett új rezsim igen különösen hat az erdélyi rombolások világításánál.

Erélyes rendszabályok a romboló, pusztító diákokkal szemben.

A kormány különben kommunikét adott ki, amelyben megállapította, hogy a Nagyváradról és Kolozsvárról hazatérő diákok közül 380-at letartóztatásba helyeztek. Közülük 11-et a jilvai fogházban tartanak fogva, kettőt hatóság elleni erőszak és 9-et lopással vádolva. Ezenkívül 33 diák ellen a közrend megsebesítése címén folyik az eljárás, 5 ellen pedig izgatás miatt. A többi diákokat szabadlábra helyezték. A december 10-iki diákmozgalommal kapcsolatban letartóztatottak 215 diákok, akik közül ötről megállapították, hogy izgáltak, ezeket fogva tartották, 50 diákokat szabadlábra helyeztek, a többi ellen folyik még az eljárás. A Dimineata híradása szerint tegnap estig Caranpancea ezredes katonai főügyész 49 diák

ellen indított bünvádi eljárást. Kettő ellen sulyos testisértés, kilenc ellen rombolás és lopás, harminchárom ellen a vasut erőszakos megfélemezése és önkényes vezetése miatt, öt ellen pedig azért, mert a bucaresti-i diákokthoz a Malmaison-kaszárnya felé vezették a diákságot, hogy tüntessenek letartóztatott társaik szabadonbocsátása miatt. Utóbbiak között van Mucichescu, a diákszövetség alalnöke is.

Nyolcvannyolcmillió lejes kártalanítást tervez a kormány.

Ma este ujabb kommunikét adott ki a kormány, amelyben pontosan leszögezi a birtokában levő adatokat és kimutatást közöl azokról, akiket lopás miatt fogtak el. A Viitorul, a kormány hivatalos lapja, cáfolja a Cuvantul ama híradását, hogy a diákok küldött-ségének demonstratív sztrájkjal való fenyegetőzése kényszerítette volna arra Tatarescu belügyi államtitkárt, hogy a letartóztatott diákokat szabadlábra helyezze. A lap szerint a szabadlábrahelyezést már előbb határozották el. A kormány hivatalos jelentésében leszögezi mindenütt, hogy nemcsak a diákok, hanem a kötelességüket nem teljesítő hatósági közegek is sulyos büntetésben részesülnek. A Cuvantul híradása szerint a kormány törvényjavaslatot nyújt be a napokban, amelyben 88 millió lej hitelt kér a károsultak kártalanítására. A vizsgálóbizottság ugyanis annyira becsülte fel a nagyváradai és cluji károkat.

A régenstanács tegnap kihallgatáson fogadta dr. Fildermannt, az Uniunea Evreilor Román elnökét, aki ismertette a lefolyt zavargásokat. Az audiencián résztvettek Miklós királyi herceg, Miron Cristea patriarcha és Buzdugan. A kihallgatás végeztével a régenstanács felhatalmazta Fildermannt, közölje a zsidósággal, hogy a régensség sajnálja a történeteket és a kormány a legrövidebb időn belül megfelelő szankciókat fog érvényesíteni. Miron Cristea patriarcha hangsúlyozta, hogy a zavargások annál sajnálatosabbak, mert azoknak, akik a szabadság mellett tettek hitvallást, respektálniok kellett volna mások hitét is.

Bucurestiben feléledtek az uccai tüntetések és inzultusok.

(Bucuresti, december 13.) A Malmaison-kaszárnyában letartóztatott diákok szabadonbocsátása érdekében tegnap a diákság tüntetést rendezett. Az összes környékbeli uccákat erős őrszolgák szállták meg, azonban mégis sikerült körülbelül 200 diáknak a Malmaison-uccába jutni, ahol a kaszárnya előtt énekelni és tüntetni kezdtek. A kaszárnya parancsnoka alarminoza az őrséget, amely a tüntető diákokat beteretelte a kaszárnya udvarára. Az őrizetben levő diákok a kaszárnya emeleti szobáiból néztek végig társaik beteretését. Kinyitották az ablakokat és hatalmas „hurra”-val fogadták az udvaron levőket, majd ledobálták az emeleti szobák szalmaszákjait és arra buzdították az újonnan érkezetteket, hogy gyujtsák fel a szalmaszákjait. A katonaság erélyes közbelépése megakadályozta a további zavargást, majd megérkeztek a hadbírók, akik a tüntető csoport vezetőit letartóztatták, a diákok neveit felírták és mindnyájuk ellen megindították az eljárást.

Tizenegy diákokat tegnap a hadbíróstól átkísértek a jilvai fogházba. A hadbíróst ma fejezi be a vizsgálatot és ma dönt azoknak a sorsa fölött, akiket még a Malmaison-kaszárnyában őriznek.

A Clujon letartóztatott 25 diákokat ma szabadlábra helyezték. A rendtörvény értelmében azonban tovább folyik ellenük az eljárás és december 16. 17 és 18-án még egyszer részletesen kihallgatják azokat, akik ellen bármilyen terhelő adatot produkált a vizsgálat.

A tegnapi diáktüntetések alkalmából több

Követeljen mindenütt ingyen AMITIE-bélyeget.

bucuresti-i diák a Calea Victoriein megtámadott két zsidónak látszó embert s sulyosan bántalmazta őket. Végül kiderült, hogy a bántalmazottak olasz alattvalók, akik a felháborító inzultusról azonnal jelentést tettek az olasz követségeknek. Azt a három diákokat különben, a kik tegnap este megtámadták két olasz állampolgárt abban a hiszemben, hogy zsidók, átadták a bíróságnak hivatalos személyek ellen elkövetett erőszakoskodások vétsége miatt. A diákokat egyuttal kizárták az egyetemekről. A Viitorul megelégedéssel fogadja azt a hírt, hogy a felháborodott közönség azonnal megfelelő büntetésben részesítette a támadó diákokat.

A cluji diákokat védi a cluji egyetem rektora.

Bogdan Diuca, a cluji egyetem rektora tudósítónk előtt az alábbi nyilatkozatot tette:

— Az én diákjaim nem felelősek a sajnálatos eseményekért. A legnagyobb rendben mentek el Oradeára és tudomásom szerint sem az oradeai, sem a cluji rombolásokban részt nem vettek. A zavargásokban elsősorban a iasi-i diákok vezettek, akik más temperamentummal rendelkeznek, mint az erdélyiek és akik állandóan különböző izgatások hatása alatt állanak. A cluji egyetem diákjai nem sztrájkolnak és én nem is tudok arról, hogy a diákok sztrájkolni akarnak volna. Ma kaptam meg a közoktatásügyi miniszter táviratát, amely elrendeli, hogy a diákság egy nappal előbb kapja meg a vakációt, mint az eredetileg tervezve volt.

A iasi-i jelentések szerint a hadbíróst tegnap egy Urdeanu nevű diák ügyét tárgyalta, akit azzal vádoltak, hogy egy husággal három katonát ütött meg. A diák azzal védekezett, hogy ez véletlenül történt, egy ablakot akart beverni és véletlenül a mellette álló katonákat érte az ütés. A hadbíróst felmentette Urdeanut. Ugyancsak tegnap állott a hadbíróst előtt Bordeleanu Ioan kémikushallgató azzal vádolva, hogy résztvett a iasi-i zsidótemplom lerombolásában. Miután a kihallgatott tanuk sem igazolták a vádat, a diákokat felmentették.

Vasárnap temetik az elpusztított zsidó kegszereket.

Ma délelőtt mindkét nagyváradai hitközség ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy december 14-ére rendkívüli közgyűlést hívnak egybe. A gyűlésen a következő szöveget táviratot adták fel Bratianu Vintila miniszterelnöknek: „Templomainkat meggyalázták és szentkönyveinket elpusztították. Ezen istenkáromló cselekedetek a katonai karháalom jelenlétében történtek. Az erkölcsi és anyagi kár felbecsülhetetlen. A zsidó lakosság hangulata nyomott. A belügyminiszter által kiküldött delegátusok a panaszolókat meg sem hallgatták. Tiltakozunk isteni törvényeink és állampolgári jogaink letiprása ellen. Kérünk azonnali intézkedést a helybeli zsidóság megnyugtására.” Mindkét váradai hitközséget különben a külföldi táviratok egész halmeza keresi fel, amelyekben részvétet fejeznek ki az őket ért csapásért. A kegszerek temetése vasárnap délután lesz, amelyen Nagyvárad egész zsidósága és az egyes erdélyi hitközségek delegátusai résztvesznek.

Rejtélyek az idegen követségek intervenciója körül.

A Dimineata értesülése szerint a külügyminiszterium határozottan megcáfolja a híreszteléseket, mintha az oradeai és cluji zavargások során bántalmazott idegen állampolgárok ügyében Anglia és Amerika demarsoz intézett volna a román kormányhoz. Anglia követsége utján mindössze a cluji események kivizsgálását kérte. Ami viszont az Egyesült-Államok állítólagos demarsát illeti, a külügyminiszterium közli, hogy ez annál kevésbé tör-

Moravetz Album 1928.

4715
zongorézóknak, vagy hegedűlőknek a legideálisabb ajándék. Zongora album 43 zeneművel 175 lef, hegedű album 26 zeneművel 75 lef. Mindenütt kaphatók.

Követeljen mindenütt Ingyen AMITIÉ-bélyeget.

ténhetett meg, mert Culbertson, az Egyesült-Államok Oenben időző külügyminisztere a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy kormánya részéről eddig semmiféle tiltakozás az ügyben nem történt. Culbertson meghallgatta az Oradeán bántalmazott amerikai állampolgár feleségének panaszát és a kérdésben, amelyről jelentést tett kormányának, tanácskozást folytatott Titulescu külügyminiszterrel, aki minden felvilágosítást megadott. Ezért Culbertson szerint teljesen ki van zárva, hogy a washingtoni kormány az ügyben különösebb lépéseket tenne. Culbertson nyilatkozatában végül örömeinek ad kifejezést a felett, hogy a kormány minden további kilengést a legszigorúbban meggátolt s így reméli, hogy a kedélyek lecsillapításával a rend is teljesen helyreáll. A lap azonban a nyilatkozattal szemben megállapítja, hogy Culbertson a maga nevében Titulescu útján felvilágosításokért fordult a román kormányhoz, amelyre azonban a kormány a mai napig még nem adott választ. Ellenben megcáfolják azt a hírt, hogy Culbertson amerikai követ Oradeára utazik a vizsgálat megejtésére, miután a kormány a vizsgálatot a legnagyobb részletességgel már befejezte és Keller amerikai kapitány kártérítést igényelt ki fogják elégiteni. Oradeai tudósítónk szerint a kapitány 15 ezer dollár kártérítést követel.

Ez Amerika!

Tragikomikus összetűzés egy amerikai állam kormánya és kormányzója között.

Newyorkból jelentik: Oklahoma államban egy eddig még példa nélkül való esemény játszódott le. Johnston kormányzó és a kormány között konfliktus keletkezett, mire a kormányzó alkotmányellenesnek deklarálta a parlamentet, viszont a kormány elmozdítással fenyegette meg Johnstont, mert egy elítélt beföröt nevezett ki rendőrfőtisztviselőnek. A kormányzó erre készenlétbe helyezte a katonaságot és megszállta a parlamentet, hogy megakadályozza a képviselők belépését. Erre a képviselők a szabad ég alatt próbáltak ülést tartani, azonban a katonaság megtámadta őket és menekülésre kényszerítette.

A timisoarai ékszerabló nyomában.

A magyar rendőrség kézrekeríti a Sternberg-cég tolvaját.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az Aradi Közlöny részletesen beszámolt arról a nagyszabású betörésről, melyet Timisoaran (Temesváron) Sternberg ékszerész üzletében elkövettek. A betörés tettese, aki másfél millió lej értékű ékszereket vitt magával, ismeretlen helyre megszökött és a nyomozás eredménytelenül folyt kézrekerítése után.

Egy ma érkezett budapesti távirat szerint a tettesnek már nyomában van a magyar rendőrség és elfogatása csak órák kérdése. Budapesti tudósítónk jelentése szerint a budapesti főkapitányságra távirat érkezett a szegedi rendőrségtől, amely közölte, hogy az a veszedelmes ékszerbandita, aki legutóbb Timisoaran (Temesváron) Sternberg üzletét fosztotta ki, Szegeden volt több millió értékű zsákmányával. Szegeden az ékszerek egy részét már értékesítette, majd amikor hírét vette annak, hogy a rendőrség keresi, Budapestre szökött. A rendőrség már nyomában van a veszedelmes betörőnek.

Gyermekkoszúk és székek Legelőcsöbben Henedi ús-cégnél Aradon.

A legalkalmasabb, a leghasznosabb

Ajándék esernyő!!

Legelőcsöbben beszerezhető! Óriási választék!

„Transylvania“

Speciális ernyő- és bőröndáruházban.
Arad, Bul. Reg. Maria 12. (Fischer Eliz-palota)
Javitást jutányosan vállalunk.

Kalandos történet

egy aradmegyei gazda harminc év előtti bravurjáról.

Nagylaki gazda katoná korában megmentett két grófkisasszonyt.

A harminc év után érkezett fejedelmi jutalom.

(Arad, december 13.) Elmúlt már husz esztendeje annak, hogy Sproch János nagylaki földműves-ember vonatra ült és elutazott Szegedre, mert a törvénybe volt hivatalos. Csak két napig maradt távol házából, de az alatt már a dísznök feltúrták az őt alját s valami cigány ellopott egy sonkát a kényéből. Nagy sora lehet annak, hogy János gazda most, husz esztendő után megint rászánta magát az utazásra és bejött Aradra. Olyan halkán kopogott be a szentesztőség ajtaján, hogy nem hallotta senki, még azt se, amikor szerény alázattal bebátorkodott az ajtón. Egyik íróasztal előtt halkán megköszöri torkát, aztán megszólalt:

— Jó estét kívánok... Sproch János vagyok...

És mintha bocsánatot kérne az idegen hangzású neve miatt, gyorsan hozzátette:

— Magyar ember vagyok kérem, a magyar hadseregben szolgáltam 1897-ben; épen abban az ügyben jöttem volna.

Klejtése kissé tótos színezetű, de ez nem von le János gazda magyarságából semmit. Amikor látja, hogy barátságos fogadtatásban részesül, bátrabb lesz, okmányokat szed elő zsebéből és beszélni kezd. Süri szürkés szemöldöke alól néha megvillannak apró szemek és görnyedt hátát, amelyre mázsákat rakott a kor, kiegyenesíti, mert Sproch János valamikor régen hősbettet hajtott végre, amiért most akarja megkapni jutalmát. Átvesszük a szót tőle és megpróbáljuk kihámozni a szakadozott mondatokból azt a régi történetet, ami most János gazda szemében aktuálisvá vált. Nem szabad rossz néven venni tőle, hogy nem tud folyékonyan beszélni, hiszen kint élte életét a földön, a földnek pedig nincsen szüksége a szóra, csak a két kéz munkájára. De itt vannak az írások és azokat kiegészítik János gazda szavai.

Már a nyáron eljött volna Aradra, mert akkor kérték ismét felszínre ez a dolog. De akkor visszatartotta a föld. A nyáron értesítették Sproch Jánost, hogy huszezer pengő járandósága van a magyar kormánytól. Egy szegedi fiskális írta neki a levelet, ő pedig elolvasta, összehajította és betette a ládafiába. Majd ha vége lesz az aratásnak, cséplésnek, ugarolásnak, akkor bejön Aradra és megkérdi, mit kell csinálnia?

János gazda azt mondja, hogy azért jár neki a huszezer pengő, mert még 1897-ben, amikor Zágrábban katonáskodott, megmentette két grófkisasszony életét. Ugy történt az eset, hogy egy katonacimborájával sétált a folyópartján, mert Erlaubnisscheint kapott vasárnap délutánra és figyelte, amint két gyönyörű kisasszony beül egy csónakba és bevez a folyó közepére. Épen tavasz volt és jóképű zágrábi pesztonkák is ott illegették magokat a sétatnyon. Már-már hozzájuk irányította őket a szívük, amikor rettenetes sikoltozást hallottak a folyó felől. Odanéznek, hát a két gyönyörű kisasszony ott faldoklik a vízben.

— Én akkor ledobtam magamról a zubbonymot — folytatta felcsillanó szemekkel Sproch János — és usgyé bele a vízbe. Akkor még helyre legény voltam, nem olyan silány, kajla, mint most. Megragadtam az egyiket hajánál fogva, a másikat meg magam előtt toltam. A társam is utánam ugrott és így ketten kihúztuk a két kisasszonyt.

Az ezrednél aztán megtudta, hogy grófkisasszonyok voltak, megdicsérték az egész ezred előtt, még az újságokba is belekerült a neve. Nemsokára leszerelt, hazajött Nagylakra. Rövid idő múlva Szegedre hívták a törvényre. Ott kiderült, hogy a grófkisasszo-

nyoknak az apja nagy összeget adott át volt katonatársának, aki azt állította, hogy ő egyedül az életmentő. A család nyilvánosságra került, az ezredparancsnok indította meg a pert Sproch János érdekében. Őt akkor kihallgatták, azután hazabocsátották. Nem is törődött a dologgal júliusig. Akkor jött a szegedi fiskális levele, hogy huszezer pengő jár neki azért, mert megmentette a grófkisasszonyok életét. Most, hogy ráérő ideje van, hát bejött Aradra tanácsot kérni.

— Aztán mit csinál kend azzal a rengeteg pénzzel?

János gazda közömbösen vonogatja vállát és csak ennyit mond:

— Hát majd elteszem emlékébe.

Sproch Jánost nem érdekli a pénz. Most is csak azért jár el a dologban, mert a szomszédok biztatták rá. És ha majd egyszer megkapja a huszezer pengőt, bedugja a ládafiába s nem is gondol arra, hogy nemcsak munka és szalonna van a világon, hanem vannak színházak, jó ruhák, jó ételek és sok minden, amit pénzért lehet megvásárolni. Talán jobb neki így... (p. g.)

Megszüntetik

a börtönöket Erdélyben.

A kamara tárgyalja az amnesztia javaslatot.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A kamara ma délután ülésén Nicolau kéri, hogy Botosniban vasuti megállóhelyet létesítsenek. Danescu panasolja, hogy a parasztok által előállított cikkekre túl nagy adókat vetettek ki. P. Joanitescu kéri, hogy a vasuti szolgálat bizonyos ágazatait demilitarizálják. Dimitriu közlekedésügyi miniszter ígéretet tesz, hogy tanulmányozni fogja a kérdést. Popescu liberális kéri, hogy a felesleges börtönöket szüntessék meg. Stelian Popescu igazságügyi miniszter szerint Erdélyben a magyarok a románok részére tulsok börtönt építettek, amelyek most üresen állanak és azokat majd meg is fogják szüntetni. Dr. Joanitescu tiltakozik a bucaresti kerületi adóhivataloknál tapasztalt szabálytalanságok ellen. Ezután a kamara áttér a napirendre és megkezdli az amnesztia javaslat részletes vitáját. Az első szakasz tárgyalásánál dr. Joanitescu amnesztiát kér a hadbírságok összes politikai elítélte számára. Pascanu kéri, hogy az amnesztiában részesültek földhöz is jussanak az agrártörvény 87. szakasza értelmében. Stelian Popescu a kivánságot teljesíthetetlennek tartja. Pella javasolja, hogy a már befizetett pénzbírságok visszatérítésétől tekintsenek el, mert ez túl nagy terhet jelentene az államnak. Ezután a kamara részleteiben megszavazza a javaslatot.

A raktáron levő összes felöltőket saját árban árusítom ki.

PLESZ felöltő nagyáruháza
aszínház hátsó bejáratával szemben

— Amnesztia a Hágában elítélt magyar frankhamisítóknak. (Az Arad. Közlöny távirati tudósítása.) Az amszterdami jelentések szerint Mankovics és Marsovsky, a Hágában elítélt frankhamisítók büntetésének egy részét kegyelmi uton elengedik. Büntetésük csak a jövő év áprilisában jama le, azonban a kegyelem folytán december 20-án szabadlábra helyezik. Jankevich ezredes fővádlott aki annak idején három évi fogházat kapott, nem részesül kegyelmben.

U R A N I A B A N

5, 7 és 9 órák

Premier MA Premier

A legfinomabb pikantéria

Földi paradicsom

vigjátékban.

Fősserepben

Reinhold Schünzel és Szóke Szakál.

Leszállított olesó helyárak.

Eltörlik a városi adókat Aradon.

Miniszteri leirat, amely felborítja a városok költségvetési egyensúlyát.

(Arad, december 13.) Ma érdekes jelentést kapott Aradváros vezetősége; e jelentésben tudomására adja a minisztérium a városnak, hogy új törvénytervezet készül a városi illetékekre vonatkozólag. Az új törvénytervezetben egyes eddig érvényben volt városi taxákat teljesen eltörölnék, így az eb-adót, a külön városi vámokat, a járdaadót és a tüzoltóadót. A minisztérium felkéri a városokat arra, hogy közöljék észrevételeiket az új törvénytervezetre vonatkozólag, hogy a szükséges módosításokat még idejében megtehessek.

A miniszteri rendelet birtokában Aradváros rövidesen megteszi a maga észrevételeit. Természetesen előbb megvárja, míg a teljes törvénytervezetnek egy példányát sikerül megszereznie, hogy annak alapján pontról-pontra megtörténhessenek az észrevételek. A város elsősorban arra vonatkozólag fog kérdést intézni a minisztériumhoz a javaslat aktuálisá válása idején, hogy mi módon akarja a minisztérium kárpótolni a várost az eltörölt jövedelmekért. A város költségvetése ugyanis nem nélkülözheti ezeket az összegeket és amennyiben a törvény megszünteti ezeket az illetékeknek beszedését, az államnak kell jövedelméből kárpótolni a városokat. A városok költségvetéseit amúgy is nehéz egyensúlyba hozni és amennyiben ezektől a bevételektől is elesik, nagyarányú deficit fog mutatkozni az összes erdélyi városok háztartásában.

Véleményem szerint

nincs sok logika abban, hogy a budapesti büntető hatóságok letartóztatták az emigrációból hazatért Hatvany Lajos bárót. Mert nézzük csak a tényállást. A finom és karcsu báró már békében is elegáns és előkelő tagja volt a polgári társadalomnak és mindössze csak abban különbözött a többi milliomos-familiák sarjaitól, hogy tengersok pénzt nem nőkre, lóversenyre, kártyára, vagy sportra tékozolta, hanem — irodalomra. A szigorú kis Gyulai Pál tekintetes ur — talán teccik ismerni az irodalomtörténetből — ültetgette nagy gonddal az új Lajos báró lelkébe a betű szeretetének pakántáit és nem hiszem, hogy az öregur a destruktív ültetvényese lett volna. Nem, Hatvany Lajos jólrendezett agyában nem csintalankodtak forradalmi gondolatok, politikai, sőt társadalmi mentalitása mindig hajszál pontosan egyezett a jómodu polgárával, ő is époly borongva gondolt a revolúció „kilengésekre”, mint a többi gazdag ember, akinek félteni valója van.

Azt azonban készséggel koncedálom, hogy irodalmi radikálizmusa szöges ellentétben állt a magyar akadémikusok hivatalos felfogásával. Hatvany Lajos az esztéta és kritikus teljes szellemi fegyverzetével, no meg tömött Wertheim-kasszákkal a modern irodalmi irányzat mellé állott és hogy Ady Endre, Móricz Zsigmond, Babits Mihály, Ignóty Balázs Béla, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső, Karinthy Frigyes és a többi irodalmi sampionok megalakíthatták az új magyar irodalmi világot hódító reprezentatív csapatát, az jórészt Hatvany tréner ur szakszerű irányításának és áldozatkészségének köszönhető. A diadalma-

san lezajlott, konstruktív célzatu irodalmi forradalom egyik Dantonja volt Lajos báró és valószínűleg ez a szereplése hozta hírbe az ő, közgazdasági körökben jó csengésű nevét. Ránnyomták a bélyegzőt: „Vigyázat! Fertőző!” És ugylátszik, semmiféle vezeklés sem tudta lemosni róla a destruktív hamis vádját. Pedig Hatvany Lajos mindent elkövetett, hogy névrokonait, a politika Dantonjait megmentse. Az emigrációban megjelent könyvei, cikkei, írásai harsogva hirdették, hogy „nem vagyok azonos ama Hatvany Lajossal, akít valami tévedés folytán még ma is, mint hazadulót és forradalmárt kezelnek Magyarországon.” — Nem győzte eleget hangsúlyozni az ő kétségtelen politikai lehetőségét és mikor már úgy gondolta, hogy igazán semmi oka sincs a további száműzetésnek, elhatározta, hogy lesz, ami lesz, hazatér és független bíróság elé viszi az ő meghurcolt és rágalmakkal bemoesolt ártatlanságát. A honvágy kergette haza, a múlt iránti nosztalgia ültette vonatra, önként jött, nyíltan és becsületes szándékokkal: „Itt vagyok, kelkeztek fölöttem!”

És mégis letartóztatták Budapesten a finom, karcsu, megírt bárót. Pedig becsület-szavamra merem állítani, hogy Hatvany Lajos

Goga Octavian Averescu-kormányt jósol.

A volt belügyminiszter érdekes megfigyelései a politikai helyzetről, a liberális kormány hibáiról. — Goga nagy feltűnést keltő nyilatkozata az Aradi közlönynek a kormánykrízisről.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A Boulevard Lascar Catargiu egyik legelőkelőbb épületében lakik Goga Octavian. Tiszta fehér márványfalak borítják az előcsarnok falait és az egyik nagy szőnyas ajtó előtt ott áll Goga volt kabinetfőnöke, akít még miniszterkorából ismerünk. Az előszobában sokan várnak a volt belügyminiszterre. Mig arra várunk, hogy ránk kerüljön a sor, végighallgatjuk, amint Goga egyik híve leadja a legújabb értesüléseit:

— A mai krízisnek csak egy kivezető utja van — egy újabb Averescu-kormány. A nemzeti-parasztpártja nem meri a régenstanács rábizni az ország vezetését és az egyetlen megoldás: Averescu. Külföldön, ahol bizonyos távlatból nézik a dolgokat, a következőket alapítják meg: Tizennégy hónapig voltak az averescánusok uralmon és e tizennégy hónap alatt nagy, békességes csend volt. Amikor a liberálisok jöttek, azóta mint egy forrongó viharos tenger, olyan az ország belpolitikája. Külföldön, de különösen Angliában nagyon szívesen látnának újra egy Averescu-kormányt...

A kabinetfőnök megjelenik az ajtóban, bevezet bennünket Goga dolgozószobájába. A hatalmas íróasztal mögött ott áll Goga és miközben helyet kínál meg, körülnézünk a szobájában. Egy igazi művész-dolgozószoba. Képekkel és szobrokkal van tele a szoba minden sarka. Az íróasztalon könyvek, megkezdett kéziratok és — sok újság. Ilyen egy művész dolgozószobája, aki — politizál...

— Miniszter ur, azt rebesgetik, hogy a liberális kormányt megint Önök fogják felváltani — tettük fel kérdésünket. Goga kissé elgondolkozott s aztán így felelt:

— A mostani kormány helyzetét olyan nak látom, ahogy azt a kormányelnök nagyon helyesen jellemezte: a mostani kormány csak — ideiglenes. Én teljes mértékben osztom Brațianu Vintila e nézetét. Csak időkérdés, hogy mikor szűnik meg ez a kormány. A volt kormányelnök halála óta a liberális párt vezetői krízisben szenved. Ezt a párt is érzé és a kormány minden tetteiben megnyilatkozik ez a veszített önuralom. Maga a párt érzi, hogy nyugalomra van szüksége, hisz a kormány képtelen arra, hogy újjászervezési terveit végrehajtsa. Bizonyos, hogy új kormány előtt állunk és mint említettem, csak időkérdés, hogy mikor fog ez megtörténni.

— És az Averescu-kormány következik? — tettük fel újra kérdésünket.

— A közvélemény visszagondol arra, hogy az elmúlt husz év alatt, amikor nehéz helyzetben volt az ország, mindannyiszor Averescu generálist hívták uralomra, hogy a belső rendet és nyugalmat helyreállítsa. Ez oka annak, hogy újra arról beszélnek, hogy megint

Ma, szerdán utóljára

APOLLO

EKETE

KALÓZ

MONUMENTÁLIS

KALANDOR FILM

FŐSZEREPEBEN:

Douglas Fairbanks

nem szökött volna meg a főváros elöl, hiszen épen azért ment haza, hogy bírni lásson és tisztázza magát a vádak alól. Ezért mondom, nincs logika abban a teljesen felesleges rendőri intézkedésben, amely a régmű irodalmi revolúció megtért és szelíd Dantonját letartóztatta. Véleményem szerint lovastandriummal és rezesbandával kellett volna fogadni Hatvany Lajos bárót, aki semmiesetre sem a Markó-ucca iránt érezte azt a bizonyos honvágyat, amely hazahozta. (g. s.)

mi jövünk kormányra. Tény az, hogy külföldön is jó szemmel néznék, ha Averescu generális venné át az uralmat.

— És az időpont? Mikor következhetik ez be?

Goga mosolyogva válaszolt:

— Nem mondhatok időpontot.

— De van-e megint megegyezés a liberálisok és Önök között a kormány átvételére?

— Erről nem tudok — mondta Goga — és újra megjelent az arcán az előbbi mosoly.

— Hallott arról miniszter ur, hogy Madgearu kijelentette, szívesen látná, ha Goldis visszatérne a nemzeti parasztpártba?

— Goldis nem hagy el bennünket. Goldis és mi közöttünk tökéletes a harmónia. A mostani pártkongresszusunkon csak azért nem jelent meg, mert az Astra naggyűlése akadályozta ebben. És ugyanezen ok miatt hiányzott Lupás is. Lupás különben a kongresszus előtt alig három nappal itt járt nálam és úgy Goldist, mint Lupást be is választottuk a pártvezetőségbe. Kijelenthetem Önnek, hogy az Averescu-párt épen olyan erős, mint a multban. Az igaz, hogy Dori Popovici, a volt bukovinai miniszter kivált a pártból és magával vitt néhány embert, de mit jelent Bukovina? Különben néhány hét múlva Kolozsvárra utazom és ott összegyűjtöm az erdélyi párthiveinket. — Averescu generális is meg fog jelenni ezen az erdélyi kongresszuson... Az erdélyiek visszaemlékeznek — vissza kell emlékezniük — arra, hogy míg mi voltunk uralmon, rend s nyugalom volt. Én emlékszem arra, hogy alig pár héttel a bukásunk előtt Kolozsváron voltam, az ottani hivatalos közegek örömmel újságolták nekem, hogy olyan rend és nyugalom van Erdélyben, mint Tisza István idejében...

Elbucszunk Gogától. Az előszobába újabb látogatók érkeztek, a volt kabinetfőnök megint elemében van... és ha a népes előszoba után itélünk, akkor a barátságos kabinetfőnök nemsokára megint bevonulhat a belügyminisztérium első emeletére... (f. s.)

— Romániában nem lesz halálbüntetés. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyi miniszter kommunikét tett közzé, amely szerint számos kérvény érkezett hozzá, hogy az új büntető kódexbe vezessék be a halálbüntetést. A miniszter kijelenti, hogy ez lehetetlen, mert az alkotmány eltiltja a halálbüntetést Romániában.

Perzsaszőnyegek

Dr. Groszman Alfrédné

szőnyegszővműhelye Arad, Str. Moise Nicoara 17.

Ellenért legjobb minőség, versenyképes árak.

Valódi szőnyegek szakszerű javítása.

H I E R E K.

Olesónszezett palota.

Akinek haszna volt a váradai diákszavargásokból.

(Arad, december 13.) Az oradeanareai (nagyváradai) rombolásokkal kapcsolatban — egyik váradai lap nyomán — ma érdekes eset került nyilvánosságra. Egy aradi ur épen a diáktüntetések következtében potomon jutott egy váradai nagyértékű ingatlanhoz. A Füschi-palota Ullmann Artur borkereskedőt illető telke már hónapok óta árverés előtt állott. Az árverés épen a diákkongresszus második napjára volt kitűzve és az ingatlan iránt előzetes nagy érdeklődés mutatkozott, s a család azt remélte, a palota-részt olyan sikerrel eladni, hogy a négy és fél millió betáblázást kifizetik, sőt marad is valami pénz. Az előzetes reflektánsok között volt az illető aradi ur is, aki bejelentette, hogy szintén részt vesz a licitáción. Közben megtörténtek a váratlan és sajnálatos események, az árverezők nem igen tudtak, nem is nagyon akartak az árverésen megjelenni, miután a bankok zárva voltak és amugy sem tudták a szükséges bálnapénzt letenni. De ezen a napon az emberek nem is igen merészkedtek ki az uccára.

A váradai érdekeltek érthetően aggódtak, hogy az aradi jelentkező ki fogja használni a kedvező konjunktúrát s egyedül megjelenik az árverésen. Fucius Benjamin főrabbihoz mentek tanácsért, aki levelet írt az aradi urnak és kérte, ne használja ki az alkalmat és ne vegyen részt az árverésen, ahol egy zsidó embernek a házáat fogják elkótyavetyélni. Az aradi ur ennek dacára megjelent. Ullmann ügyvédje tiltakozott az árverés megtartása ellen és azt hozta fel indokul, hogy vis-majör folytan a szabad verseny nem alakulhat ki. Miután azonban az aradi vevő ragaszkodott az árveréshez, azt megtartották, s a házrész az aradi uré lett. Így jutott egy aradi ember nyolc milliót érő ingatlanhoz négy millió lejtért. Ezt a négy milliót is csak úgy sikerült elérni, hogy az érdekeltek váradai Egyesült Bank nem hagyta, hogy a palota-rész kikiáltásáron alul keljen el. A váradai közönség körében, különösen az érdekeltek között, nagy megdöbbenést keltett az eset és akció indult meg, hogy az árverést érvénytelenítsék.

— Udvári vadászat Temes megyében. Ma udvari vadászat kezdődött Temes megyében, amelyen több udvari méltóság vesz részt. Reggel félkilenckor érkezett meg a fővárosból az udvari vadászat résztvevőinek vonata a gyárvárosi állomásra és onnan autókön a Vadász-erdőbe indultak, ahol egész napon át tart a vadászat. Holnap, szerdán, Hidasliget határában, csütörtökön pedig Rudnán lesz vadászat. Lintia Valér, a vadász-erdői szakiskola igazgatója rendezte a vadászatot és azon résztvesznek: Miklós királyi herceg, György, volt görög király, Pál görög herceg, Mocioni udvari fővadászmester, Bratianu Dinu, Calmachi herceg, Miculescu Istrate, Plagiro György, Costescu földművelésügyi minisztériumi vezérfelügyelő, Poklewsky Koziel, volt orosz meghatalmazott miniszter, továbbá a francia és spanyol meghatalmazott miniszterek. A magas vendégekhez Temesvárott csatlakoztak a meghívott vadászok. Miklós herceg és kísérete a vadászat napja alatt az udvari szalonkocsiban lakik. Csütörtök este a vadászat véget ér.

— Titulescu nem utazik külföldre. Bucarestből jelentik: Titulescu állapota változatlan. Lehetőséges, hogy a külügyminiszter az ünnepek alatt már nem is utazhat külföldre.

— Kinóban ismét győzött a kommunista forradalom. Kinában — az újabb távirati jelentések szerint — ismét győzött a kantoni kommunista forradalom. A kormányzást egy néptanács vette át, amelyben a tengerészek szövetségének egyik ismert vezérének kívül Borodin volt első titkára, mint hadügyi biztos foglal helyet. A legújabb kinal zavargások következtében a külföldiek kiűrtették Kanton külső kerületeit is és Hongkongba vonultak vissza. A helyzetet a kommunisták uralják. Eddig idegenellenes tüntetések nem voltak.

— Nincs vízumkényszer Ausztria és Magyarország között. Bécsből jelentik: Január 1-től Ausztria és Magyarország között megszűnik a vízumkényszer.

Bethlen István gróf az oradeai (váradai) diákszavargásról

Csak a pontos tényállás ismerete után határoz a magyar kormány, Népszövetség elé vigye-e a kérdést.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Ma megérkezett Genfől Bethlen István gróf miniszterelnök, aki a következőket mondotta a fogadására egybegyűlt újságíróknak:

— A nagyváradai eseményekre vonatkozólag még nem mondhatok konkrétumot abban az irányban, hogy a magyar kormány milyen lépésre határozza el magát. Genfben nem volt alkalom az erre vonatkozó tényállást teljes mértékben megismerni. Mindenesetre olyan elégtételt kívánok, ami arányban áll a rajtuk elkövetett sérelemmel. — Az erdélyi eseményeket a tények pozitív ismerete nélkül lehetetlen a népszövetség elé vinni, mert könnyen megeshetik, hogy lényeges részletnél megcáfolják az embert. Az egészen más dolog, hogy

— Egy veterán szabadsághős halála. Belgrádból jelentik: Piperina montenegrói községben 101 éves korbán meghalt Vučičić zászlótartó, aki ifjúságától kezdve résztvett Montenegró összes szabadságharcaiban.

— Felemelték a magyar képviselők illetményét. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén általánosságban elfogadták a képviselői illetmények felemeléséről szóló javaslatot, kimondván, hogy ezenkívül a kérdésnek törvény útján való rendezését is szükségesnek tartják. Több törvényjavaslat benyújtása után az ülés véget ért.

— Feljelentés az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár: 3 millió pengős hiánya miatt. Budapestről jelentik: Az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár feljelentést tett a főkapitányságon egy 3 millió pengős hiány miatt, amely az intézet decemberi érdekeltségéről történt gabonaszpekuláció következtében állott elő. A veszteség akkora volt, hogy a részvények árfolyamuk 70—80 százalékát elvesztették, ami érzékenyen érintette a pénzügyintézetet. A nyomozás most arra irányul, hogy milyen körülmények idézték elő a 3 millió pengős károsodást és ki felelős Budapesten a Debrecenben történt károkozásért.

Frakk és smokingek a legelőgánsabb kivitelben:

SÁMSON JAKAB

urliszabó termelben készülnek
ul Neuman-ház, I. em. Szövet nagy rakás

— A Magyar Párt a nyugdíjasokért. A Magyar Párt bucuresti-i irodája a következőket ajánlja a nyugdíjasok figyelmébe: Ismételten tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy nyugdíj-felelvteli eljárásnál pontosan betartandók a következők: 1. A kertesített nyugdíjmegeállító bizottságok, mint elsőfokú hatóságok végzéseit a kézbesítéstől számított 60 nap alatt a központi nyugdíj-felelvteli bizottsághoz (Comisiunea Centrale de pensii) benyújtandó „apel” útján támadhatók meg. — Ezen felelvtelés feltétlen indokolandó, egy példányban készítendő el és 8 lejes bélélyeggel szerelendő fel. 2. A központi nyugdíj-felelvteli bizottságok végzéseit a kézbesítéstől számított 30 napon belül „recurs” útján támadhatók meg. Ezen recurs nem közvetlen a Semmitőszékhez, hanem a most említett Központi Bizottsághoz nyújtandó be egy következő tartalmu kérvény kapcsán: Domnule Presedinte! Subsemnatul X. Y. cu domiciliul in... cu onoare depun aci anexat recursul meu îndreptat in contra decisiunii Comisiunii Centrale No... spre a fi înaintat înaltel Curte de Casatie si justitie. Primiti Va rog domnule Presedinte asigurarea deosebitelor mele consideratiuni. Cimzese: D-sale D-lui Presedinte al Comisiunii Centrale de pensii Bucuresti. A recurs 2 példányban készítendő el. Melléklettel a meg támadott végzés 2 egyszerű másolata és az esetleges más okmányok. Bélyeg csak a kíséző kérvényre ragasztandó 8 lej. A Semmitőszékhez közvetlen benyújtott recursok elutasítatnak. Ugyancsak ezuttal közöljük, hogy nyugdíjra csak azok tarthatnak igényt, kik akár mint tényleges tisztviselők, akár mint nyugdíjasok a román hűségsküt 1921. június 26-ig letették, avagy mint tisztviselők a román állam szolgálatában is állottak.

a magyar parlament az események hatása alatt hogyan érez. A kérdés tárgyalására csak későbbi időpontban kerülhetne sor a népszövetség előtt és megítélésénél az a lényeges, hogy az államhatalom, amelynek kötelessége őrködni a polgárok élete és vagyona felett az incidensekkel szemben milyen magatartást tanúsított. Hiszen minden országban előfordulhatnak zavargások, a kérdés csupán az, hogy a kormány milyen álláspontot képvisel azokkal szemben. Elsősorban a kisebbségek köteles védelméről van szó. Ha beigazolódna az államközegek mulasztása, ugy ez a kisebbségi jogok súlyos sérelmét jelentené. Ha a magyar parlamentben a kérdés szóba kerül, természetesen ki fogom fejteni kormányom álláspontját.

— Hatvanmillió lej a Monitorul Oficial kára. Bucurestiből jelentik: Tegnap befejezték a Monitorul Oficialnál történt sikkasztások ügyében a vizsgálatot, amely 60 millió kárt állapított meg.

Üzlet megszünése előtt még néhány napig csipkevásár!
HOFFMANN Arad, Str. Alexandri (Salau-u.) 2., gyönyörű üveg pult eladó.

— Halál a felmentőítélet után. Szombaton állott a timisoarai büntető törvényszék előtt lopással vádolva Rugescu Antalné, a gyárvárosi postahivatal volt főnökének felesége, aki férje távollétében a hivatalt vezette. Azzal volt vádolva, hogy egy 350.000 lejt tartalmazó postacsomagot ellopott. Rugescuné a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekményt és elmondotta, hogy nem is cserélhetette ki a postacsomagot, mert az egész idő alatt a hivatalnokok és a közönség ott tartózkodott a helyiségben. Kihallgatása után több tanut hallgattak ki, majd Popescu ügyész a postamesternő megbüntetését kérte. Botez védő a vádlott felmentését kérte és a törvényszék rövid tanácskozás után bizonyítékok hiányában fel is mentette Rugescunét. A szombati tárgyalás izgalmainak ma tragikus következménye lett. Rugescu Antal, a volt postamesternő férje, a ki jövevű festőművész is, szívrohamot kapott ma az izgalmak következtében és az orvosi beavatkozás dacára déli két órakor meghalt. Rugescut nagy részvét közepette temették el.

WIMPASSING
hőcipő formája és minősége a legjobb.

— Hauska Rudolfot kiadják Komániának. A timisoarai (temesvári) ügyészség tegnap értesítést kapott a bécsi rendőrségtől, hogy az ott letartóztatott Hauska Rudolf bankigazgatót, a Szerb Takarékpénztár megszökött igazgatóját, átadják a román rendőrségnek. Hauska szerdán, vagy csütörtökön érkezik Timisoarára.

— Bagossy szakácskv. kapható Kernoél. — Az Iparos-szabadegyetem első előadása. Krenner Miklós dr. szerdán este fél 9 órai kezdettel, az Iparos Otthon nagytermében „Az Ipar kezdete” címmel előadást tart. Az Iparos-szabadegyetem vezetősége az elővezetes előadásra szívesen látja Arad összes iparosait.

— Megmárt emberek hatósági szállítása. Ma délelőtt a belügyminisztériumtól leirat érkezett az aradi államrendőrségre, amely szerint a hatóságok kötelesek a veszettkutyák által megmárt egvényeket azonnal Pasteur-intézetbe szállítani és el látni az oda-vice-szautázáshoz szükséges költségekkel. Minden elszállított egvény irást kap az illető hatóságtól, amely igazolja, hogy a szükséges költségeket rendelkezésére bocsátotta.

Kiállító művészek állandó képkiallítása.

Thoma. Iv. Grünwald, Béni Vörös, Nagy Vilmos Pent, Molnár Romek, Vajda Paon E., Kaciány, Szüle Hever, Komáromi-Katz, Mihálovits stb. sb. kiváló eredeti festményvel feltűnő olcsó árban kaphatók Kerno műkereskedésében Aradon.

CRÈME MOUSON

Bájos, üde, fiatalosan friss arcbőrt

varázsol, megszüntet minden rendellenességet és bőrtényességet, A bőrt bársonysimává, rugalmassá és előkelően fénytelené teszi.

CRÈME MOUSON

ERZSÉBET MOZGO.

**Ne haragudjon,
ha nem kapott jegyet!
Gondoskodjon idejében
és okvetlen nézze meg**

ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor
a legesodásabb filmet:

a Kaméliás hölgy

eddig még nem látott szenzáció!
DUMAS drámája után készült legújabb aláger!
Főszereplői:

Norma Talmadge, Ronald Gilbert és Berget Székár.
A „Traviatta” zenekísérettel.

— Rejtélyek egy aradi betörés körül. A napokban jelentette az Aradi Közlöny, hogy az aradi állomás vendéglőjének pénztárát kifosztották. Ma érdekes fordulat történt ebben az ügyben. A vendéglő tulajdonosának nagy meglepetésére, a tolvaj akl több ezer lej készpénzt és fontos okmányokat lopott el a pénztárból, ismét betört a vendéglőbe és visszalopta az okmányokat. A pénzt természetesen megtartotta. Az ügyben folyik a nyomozás és ma már olyan adatok birtokába jutott a rendőrség, hogy a tettesek egy-két napon belül feltétlen kézrekerülnek.

— Gyorsvonat és autobus karambolja. Varsóból jelentik: Zilarnov vasutállomásnál a gyorsvonat belerohant egy utassal telt autobuszba és azt összezúzta. Hatan meghaltak és kilencen megsérültek.

— Gyermekeparalízis Aradmegyében. Bucarestből jelentik: Jelentették a közegészségügyi miniszteriumnak, hogy az aradmegyei Pancota községben az elmúlt napokban egy gyermekfiúcska paralízisben megbetegedett. A gyermek izolálására és kezelésére minden intézkedés megtörtént. Ezzel kapcsolatban a miniszterium közli, hogy a járvány lényegesen alább hagyott és már hetek óta nem történt újabb megbetegedés. A bucuresti-i kórházakban már csak hat beteg gyermeket ápolnak.

— Amnesztia a rágalmazási perekben. Bucarestből jelentik: A parlament elé kerülő amnesztia törvényjavaslatot a napokban módosították. A módosítás szerint a legutóbbi amnesztia-tól kezdve egészen 1927. július hó elsejéig bezárólag sajtó útján elkövetett összes rágalmazási és becsületsértési perek ugyancsak amnesztia alá esnek és ezekben az ügyekben a törvényjavaslat pertörlesztését rendel el.

— RÁDIO-MŰSOR. Szerda, december 14. Wien—Grác. 20.40. Osztrák kamarazene. — Berlin. 20. Osztrák est. — Boroszló. 16.30. Szórakoztató hangverseny. — Frankfurt a. M. 16.30. Hangverseny. — Leipzig. 20.15. Hangverseny. — Milano. 21. Operaelőadás. — München. 19.30. Zenekari hangverseny. — Nápoly. 21. Operaelőadás. — Prága. 22.20. Zene. — Stuttgart. 20. Hangverseny. — Róma. 20.40. Olasz zeneest. — Zágráb. 22. Könnyű esti zene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírsk. közzéadás. 17.30. Cigányzene. 19.30. Filharmonikus hangverseny. 22.30. Gramofonhangverseny.

— Csütörtökön reggel indul meg a Berliet autótaxi-cég timisoarai járata, amely Aradról reggel 7 és délután 1 órakor indul a Dacia-tól. Temesvárról délelőtt fél 12 és délután 6 órakor a Lloydtól. Oda-vissza 500 lej, míg csak Temesvárra, vagy csak Aradra mindössze 300 lej személyenként.

Habsburg-propaganda folyik Magyarországon.

A Magyar Nők Szent Korona Szövetségének nagy feltűnést keltő filmmatinéja. — Érdekes esemény lesz néhány év múlva az, amikor egy fiatal hercegprimás ifju királyt fog koronázni, mondja Habsburg Ottó magyar nevelője.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Minden hivatalos intézkedés, szigorú kormánynyilatkozat ellenére is erőteljes formában folyik Magyarországon a Habsburg-propaganda. Zichy János gróf ismeretes manifesztációja után most egy filmmatiné volt a propaganda eszköze. A Magyar Nők Szent Korona Szövetsége tegnap délelőttre kibérelte az Ufa-színházat, s bemutatta az utóbbi tizenegy esztendő királyfilmjeit; jeleneteket Ferenc József életéből, Ferenc József temetéséről, IV. Károly koronázási ünnepségeit, s végül álló képekben Funchal, Madrid és Lequeitio családi felvételeit. Erre a rendkívüli előadásra rendkívüli közönség gyűlt egybe: A páholyokban grófnők és hercegnők hajolnak egymáshoz, a foyern őshaju dámák haladnak végig, még mindig sudár vállakkal és kopogó bottal keztyűs kezükben. Csoportokba verődve urak, sötétkék, sötétszürke délelőtti zakkóban, de azzal a tradíciós eleganciával, amely minden ur közül a magyar mágnásé. Diszkrét mondatok, amelyekből kedvesen csendül ki a racsolva ejtett r s ahol a magyar beszédet minden átmenet nélkül föl váltja — a világ legtermészetesebb hangján — néhány francia vagy angol szó: „What will you do this afternoon?” Vagy pedig: „Je te cherche depuis dix minutes, chérie...” — Jó szag a levegőben. De csak egyszerű. Francia lavende vagy eau de Cologne szerű. Kivétel nélkül mindenki körül néz, hogy ki van itt. A sokan jöttek el. Ugyszólván: mindenki. Mindenki, akit ez az előadás érdekel. Itt ül Apponyi Albert gróf, Zichy János gróf családjával, Károlyi Józsefné grófné, Almásy grófné, Szapáry György gróf és családjával, herceg Astutoné, Pallavicini György örgróf, Konek ellentengernagy és családjával, Bárczy István és családjával, Szomjas Lajos és családjával, Balás Béláné, herceg Odescalchi Károlyné, aki a Magyar Nők Szent Korona Szövetségének elnöke, Taszler volt képviselő, aki a szövetség igazgatója és még sokan, akik a színház páholyait és széksorait a szorongásig megtöltötték. Rengeteg gyermek: matrózruhás fiúcskák, angolfürdő leánykák. Előbb a filmek kerülnek sorra: 1916. novemberre s decembere. Habsburgi gyász és Habsburgi pompa. Itt lovagolnak IV. Károly, Tisza István, Csernoch is lovon. A kis négy éves Ottó ott tipeg a gyászmenetben és ott nevet a koronázás üveghintójában, Zita jobbán. A színházon taps viharzik át és mindannyiszor taps veri fel a nézőtér csendjét, valahányszor ez a barnafürtű, álmagtaszemű fiúcska lenéz a filmről a közönség szemébe. Őt és hét testvérét mindenki megcsodálja. A szépségüket és — árvaságukat nagyon éreztetik ezek a képek. Azután Blazovits Jákó bencés tanár, Ottó magyar nevelője beszél a szent koronáról és Ottóról, tanítványáról. Elmondja róla, hogy most, tizenöt éves korában magasnövésű, nyulánk ifju, akinek szeme már nem is gyermekszem, melylyel belelát emberekbe, eseményekbe, dolgokba. És megfontoltan hozza ítéletét. Elmondja, hogy tanítványa milyen jól beszél magyarul s mennyire magyarul érez. És milyen lelkesítő esemény lesz néhány esztendő múlva, amikor fönn, Budán, egy fiatal hercegprimás ifju királyt fog koronázni... Leirhatatlan taps s ováció fogadta ezeket a szavakat.

Előadás után herceg Odescalchi Károlyné, Andrásy Klára grófnő elnöknő nyilatkozott a matinérol:

— Abból az alkalomból rendeztük ezt az előadást — mondta Odescalchi hercegné — hogy Blazovits főtisztelendő ur Budapesten tartózkodik. Csak néhány heti szabadságra jött Lequeitiből, mialatt Ottó Luxemburgba utazott és január 2-án visszamegy tanítványához. Nincs mérvadöbb magyar ember, akit Ottóról beszélhetne, hiszen három év óta mellette tartózkodik.

— Osztrák osztálysorsjáték. E közkedvelt osztálysorsjáték kezdő húzásaira még kaphat sorsjegyeket, ha azonnal rendel a közkedvelt cégnél: Brüder Beermann Wien I., Rotenturmstr. 18. Sorsjegyárak 1/4 Sch. 32, 1/2 Sch. 16, 3/4 Sch. 8. A sorsjegy árát legolcsóbban bankátutalással juttathatja hozzá. A következő szerencseszámok kaphatók még: 19504, 74533, 89007.

— Missis Maud, a kiváló jönső Amerikába szerződött. Elutazása előtt pár napig Corvina M. (Hunyadi) ucca 8. alatt fogadja a t. közönséget. Mindent tud, már a belépésnél nevének szólítja őnt.

— Hauschild és Paap bankháza Wien, III., Marxergasse 14. országunkban mindenhol — a kifizetett nyeremények folytán — ismeretes, ajánl még néhány sorsjegyet a küszöbön álló húzáshoz. Azonnali megrendelés ajánlatos, mielőtt kiárusíthatnák.

— A legszebb karácsonyi ajándék egy szép kivitelű, jóhangu, olcsó Pathéfon. A Pathéfon a legmodernebb az összes gramofonok között és mindössze 3950 lej darabja. Kettős lemezek 120 lejtől kezdve. Elárusítási hely: Romag, Arad, Horla (Széchenyi)-ucca 2. szám. Hitelkénes egvéneknek haví részletfizetésre is! Látogassa meg az üzletet és tekintse meg a készletet!

— Anyos Viola képkiallítása a Kulturpalotában dec. 20-ig. Nyitva d. e. 10-1-ig, d. u. 3-7-ig.

— Szünetel a vizsgálat. Értesítjük a t. közönséget, hogy december 14-én d. u. 2 órától 4-ig a vizsgálat a következő Str. Russu Sirianu, Pt. Imp. Traian, Str. Filipescu, R. Velicu, Porumbariu, Cogalniceanu, Lae Barna, Fabricel, Gojdu, Pt. Catedralei, Trib. Buteanu és Turnului uccákban főcső-javítás miatt szünetelni fog. Uzinele Comunale Arad.

Könyvtár, festmény, hegedűt vesz Kerner.

— Bebizonyosodott tény, hogy az összes európai lottók között a csehszlovák állami osztálysorsjáték a legelőnyösebb és a legolcsóbb; 1/4 cK 20, 1/2 cK 40, 3/4 cK 80. (A portó cK 2.) Duplasorsjegy (2 egész sorsjegy, egyenlő számú) cK 160 — A most következő 18.-ik játék öt osztályánál 57 millió 394 ezer csehszlovák korona nyeremények minden levonás nélkül lesznek kifizetve. Főnyeremény: 2 millió korona. A sorsjegyek terjesztője a világhírű főelárusító cég: Wald Bankház Kosice (Kassa.) Diszkrét szétküldés felírat nélküli zárt borítékban, hivatalos játékterv melléklettel. Befizetések az eredeti sorsjegy átvétele után, külföldi (nemzetközi) postautalványon, vagy ajánlott levélben (leiben.) 1. osztály húzása 1928. január 18. Cim: Wald Bankház, Kosice.

Óriási árleszállítás!

20%-os engedmény!

Karácsonyi árusításainkat megkezdtük, árainkból 20%-ot leszámítunk.

Nagy választék női téli kabátokban, szőrme bundákban, leányka kabátokban, szövet és selyem ruhákban.

Különlegesen szép árak!!!

VICTORIA női confectio divatház Arad, a Dáciával szemben.

Irodalom és művészet

Szombatesti hölgy.

G. Beer és L. Vernuil vigjáték bemutatója Aradon.

Hamisíthatatlan francia, gamin jókedv, s humor, ötletek aranyporában gonddal meg-hempergetett alakok. A helyzetek bonyodalmas összeszövése s a végén mégis mindennek pompás kibogozottsága. Bűvészi mutatvány, vajjon az újszerűség megfogása lehull-e a szítről, akár, mint téma, akár, mint technikai kidolgozás. És nem hull le. Fokozattal, ügyes rajtakapással forgatják felénk a kitünő, franciák a humor kaleidoszkopját, nem vész el az illúzió, még oly tulzottságban sem, mint amintőre a Szombatesti hölgy számtalan példát statuál. Beleringatjuk magunkat a bájos komédiába, mindent csak a humor felületén, a jókedvért. Fölbredés csak a végső függönyhulláskor levő tapsördülésnél legyen.

Gondos felkészültség eredményeként nagy-szerű előadással hozta ki az aradi szintársulat prómai ensembléja a kitünő vigjátékot. Fekete Irén állt a tengelyben. A vigjátéki színésznő minden skáláját megjárta és a valóban sokszínű figura minden mozzanatát élénk színekkel tolmácsolta. Kallós József nyugalmazott törvényszéki bírójá derűs figura. L. Kiss Mariska és E. Károly Klári alakjai finom humorral átszóttek. Pallya Manyi és Szepessy Edith körülbelül egyikű szerepeikben helyesek. Mészáros Béla, Jávor Alfréd élénk menében viszik az eseményeket alakításaikkal, nemkülönben Földes Mihály, Olasz Lajos, Faludy Károly jók. Az epizódszereplők: Kovács Margit, Kőváry Emil, Simon József szintén helyükön voltak. Mészáros Béla gondos rendezését kell még följegyeznünk a darab forró sikerénél, amely számtalan nyílt és felvonásvégi tapsban jelentkezett. A szép ház közönsége határozott melegséggel fogadja a darabot. (=)

Erdős Renée szerzői estje.

A zugó taps bizonyára báró Herzfeld Clarisse-t üdvözölte és a koncertdobogó omló plüssfüggönye előtt — Lavina Tarsin jelent meg. Igen, mert — és ez bizonyára szerzői estje után is így lesz — a közönség, az olvasó elképzelésében csak mint ragyogó, démoni asszony-jelenség formálódott ki Erdős Renée alakja, akit olyan különös volt elképzelni, hogy bus és szenvedő, de rajongó és megbo-csájtó, hogy szerelmes és ennyire — közvetlen legyen. De érezhetően különös volt mindez Erdős Renée számára is. Az is, hogy olyan forró taps fogadta, az is, hogy ki kellett állni abba az ijesztően nagy ablakba, hogy végig nézze száz és száz csillogó szemű asszony és bakfis eldifirozását — Nagy Sikoly szerzője előtt. És mindezt azért, mert úgy érezte, hogy nem volt eléggé szokimondó és azért is, mert a közönség-olvasó nagy általánosságban

Rehabilitált aradmegyei nagykereskedő.

Megszüntették az eljárást Galló János pancotai kereskedő ellen. Teljesen elesett az öngyújtás vádja.

(Arad, december 13.) Hónapokon át igaz-talanul meghurcolt, ártatlan embernek adta ma vissza a becsületét az aradi vizsgálóbíró-ság. Az Aradi Közlöny már annak idején szót emelt Galló János ismert pancotai kereskedő mellett, aki ellen — mint emlékezetes — öngyújtás vádja miatt indult meg az eljárás. — Több millió értékű, áruval megrakott hatalmas raktára gyulladt ki ugyanis egy éjszaka Galló Jánosnak. A tűz kétségtelenül gyanus körülmények között keletkezett, amihez hozzájárult az is, hogy Galló csak rövid idővel előbb biztosította árukészletét és a raktárápületet. Ezen az alapon aztán az ügyészség indítványára Galló letartóztatásba került és heteken át az aradi ügyészségi fogház lakója volt, míg aztán az ügyében lefolytatott vizsgálat során és a szakértői vélemények meghallgatása után

félreértette az ő tendenciáit. Ezért aztán Erdős Renée úgy érezte, hogy egészen meg kell tá-rulnia, a szívét kell megmutatnia, ami sebek-kel és nem csak csókokkal van teli. El kellett mondania, hogy miért és hogyan jutott el idáig. Hogy aztán elmondhassa azt is, hogy mi volt a vezérgondolata egy-egy regénye megírásánál. El kellett, hogy mondja, — nem védekezésből, de a tárgyilagosság okáért — hogy nem erotikus író, mint akinek a kritika tartja. De érző, komoly, elhivatott asszony, aki az asszonyiség fölől minden szenvedések és gyönyörök után is odaplántálja az anyaság legszentebb glóriáját. És amikor mindezeket elmondta, a taps már halkabb lett, mert azok, akik könnyeznek, már nem tudnak virtussal tapsolni. És ezért nagyon-nagy sikere volt Erdős Renének, az írónőnek, akit — csak ma ismertek meg igazán Aradon. (p. a.)

* Az aradi városi színház heti műsora. Szerda: Szombatesti hölgy, vigjáték. (C. bérlet). Csütörtök: Szombatesti hölgy, vigjáték. (A. bérlet). Péntek délután felhelyárrakkal: Hőhé-herke. Este román előadás. Szombat: Csattan a csók operett. (Bemutató előadás)

* Strasser Ida festményeinek kiállítása december 14-én Oláh Sándor és Társa könyvke-reskedésének emeleti helyiségében megnyílik.

Törvényszék.

— Elitelték az aradi sporttelepek tolvajait. Az aradi törvényszék dr. Tamásdan-tanácsa ma többrendbeli betörés és betöréses-lopás miatt másfél esztendei fogházbüntetésre ítélte Berta József battonyai illetőségű munkanélküli embert. Berta ez év márciusában utle-vél nélkül jött be az országba és Bucurestibe ment dolgozni. Predeálon azonban állítólag kirabolták, minden pénzét és iratait elszedték tőle, úgy, hogy gyalog volt kénytelen Aradig jönni. Itt attól való félelmében, hogy a razzia elfogja, éjszakára egy épülő ház falai kö-

megállapodást nyert, hogy Galló nem játszha-tott közre vagyontérő raktára elhamvasztásá-nál, annál kevésbé is, mintán vagyonos ember-de meg a tűz következtében a biztosítási díjnál jóval nagyobb károkat szenvedett. Volt azon-ban egy másik fontos körülménye is a vizsgá-lat eredményének és pedig az, hogy titokzatos kezek rövid egymásután következő időben több pancotai épületet és szérüskertet gyújtot-tak fel s így kézenfekvő volt az a feltevés is, hogy Galló is egy bosszuálló, bűnös kéznek esett áldozatul. Ezért Radu Pascu vizsgálóbíró indítványára az ügyészség ma visszavonta az öngyújtás címén emelt vádat, minek követke-ztében a vizsgálóbíró-ság ma teljesen megsziin-tette az eljárást az ártatlanul több hónapon át súlyosan meghurcolt Galló Jánossal szemben.

zött huzódott meg a Maros-parton, ahonnan elvitte az ott talált asztalos és kőműves szer-zásokat. Másnap éjszaka a Gloria-CFR-sporttelep öltözőjét törte fel Berta, ahonnan 30 sportöltözetet és nagyobb értékű vászon-holmikot lopott el, amelyeket másnap az ócs-kapiacson adott el. Az Óvár-téren, — amíg egy fiatalember a sportöltönyökre alkudott — el-lopta annak biciklijét és azon elmenekült, mert a rendőrszemnek gyanus volt Berta visel-kedése. Természetesen üzöbe vették és sike-rült elfogni a tolvajt, aki a mai főtárgyaláson azzal védekezett, hogy kétségbeesett hely-zete vitte rá a bűnözésre.

— Szönyegtolvajok az aradi törvényszék előtt. Domán Sándor aradi szönyegkereske-dő üzletében ez év nyarán leleplezett nagy-arányú betöréses-lopás bűnyűjét tárgyalta ma az aradi törvényszék dr. Tamásdan-tanácsa. Miután Domán Sándor a fővádlokkal, Farkas Sándor boltiszolgával szemben a vádat időközben visszavonta, a mai tárgyaláson csak Podina Mladen házmester, vala-mint Csajka István és felesége tette-társak ellen emelt vádat Gitta Agoston főügyész-helyettes. Csajka és felesége a főtárgyaláson azt vallották, hogy a rendőri házkutatás alkalmával a lakásukban talált szönyegárukat Farkas boltiszolgától vették meg, aki előzőleg több ízben említette, hogy a cég bizományi áruk eladásával bizta meg. Hasonlóképen vé-dekezett Podina házmester is, aki tagadta, hogy a sorozatos lopások és betörések elkö-vetésére szövetkezett volna Farkassal. A tör-vényszék ezután kihirdette az ítéletet, amely szerint Podina Mladent a betöréses-lopásban bűnösnek mondotta ki s ezért 6 havi fogház-büntetésre ítélte, a vizsgálati fogságban el-szenvedett 3 hó és 5 napot azonban bünetésé-be beszámította, míg Csajka Istvánt és felesé-gét bizonyítékok hiányában felmentették. Po-dina Mladen felmentésért felebezett, míg az ügyész és a Csajka-házaspár az ítéletben megnyugodott.

Közgazdaság.

Zürichben 3.21, Párisban 15.80 a lel

Helyi valutaárak. (December hó 13.)
Kifizetések: Berlin 38.75, Amsterdam 162, London 792, Páris 6.39, Milánó 8.85, Prága 4.81, Budapest 28.40, Zágráb 2.86, Bécs 22.90, Zürich 31.30. — **Áru:** Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 790, francia frank 6.40, olasz líra 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.40, dinár 2.82, osztrák schilling 23, svájci frank 31.30. — **Pénz:** Márka 38, dollár 160.50, angol font 780, francia frank 6.30, olasz líra 8.70, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31. — **Irányzat:** Szilárd.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (December 13.)
Kifizetések: Páris 6.38, Berlin 38.70, London 790, Newyork 161.50, Milánó 8.80, Zürich 31.27, Bécs 22.85, Prága 4.80, Budapest 28.35. — **Valuták:** Napoleon 652, német márka 38.50, leva 1.20, török líra 0.84.50, angol font 788, francia frank 6.46, svájci frank 31.20, olasz líra 8.90, drachma 2.15, dinár 2.85, dollár 161, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 22.90, pengő 28.50, cseh korona 4.76.

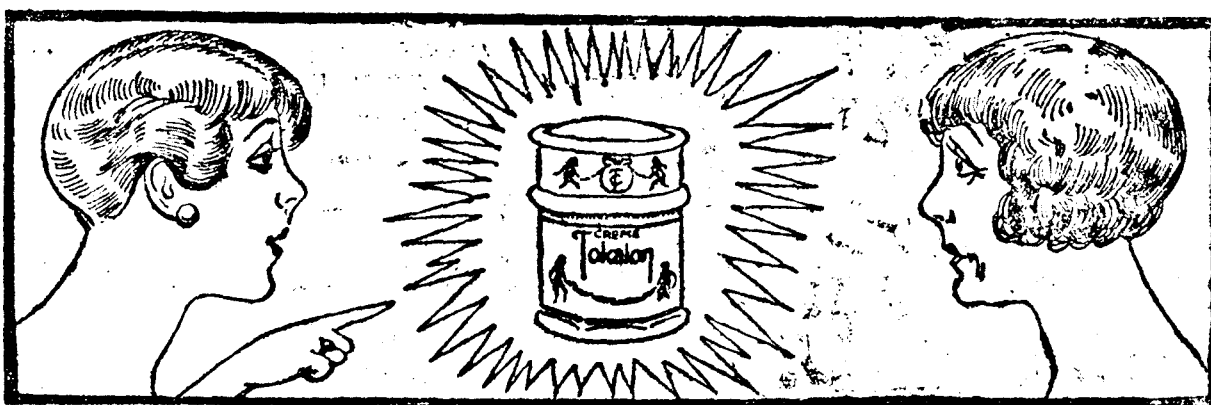
Zürichi tőzsdenyitás. (December hó 13.)
 Berlin 123.60, Amsterdam 209.40, Newyork 517.65, London 2528.25, Páris 20.38.50, Milánó 28.10, Prága 15.35, Budapest 90.62.50, Belgrád 9.12.75, **Bucuresti 3.20,** Varsó 58.10, Bécs 73.

Zürichi tőzsdezárlat. (December hó 13.)
 Berlin 123.62.50, Amsterdam 209.42.50, Newyork 517.65, London 2528.25, Páris 20.38.50, Milánó 28.07.50, Prága 15.34.50, Budapest 90.60, Belgrád 9.12.25, **Bucuresti 3.21,** Varsó 58.10, Bécs 73.02.50.

— Az utólagos koronabeváltást a közigazgatási bíróság dönti el. Elvi jelentőségű döntést hozott tegnap a timisoarai tábla dr. Marta Sándor táblai főelnök elnökelete alatt. A per még 1920-ból, a koronabeváltás idejéből származik, amikor egy sziguranca-detektiv megjelent a lugoji (lugosi) Krassói Takarékpénztárban és azon a jogcímen, hogy a beváltandó korona hamis bélyegzővel vannak ellátva, lefoglalt 293.000 koronát. Később, jóval a beváltás után kiderült, hogy a pecsétek jók és a bank kérte az utólagos beváltást a Banca Nationalától. A Banca Nationala azonban kijelentette, hogy nincsen fedezete a becserélésre és nem váltotta be a Krassói Takarékpénztár koronáit. Erre a lugoji bank pert indított a pénzügyminisztérium ellen és a lugoji törvényszék kötelezte is ítéletében a pénzügyminisztériumot a korona beváltására. Ma tárgyalta az ügyet — a kincstár felelőse folytán — a timisoarai tábla, amely kimondotta, hogy ez az ügy nem képezheti közönséges per tárgyát, hanem a közigazgatási bírósághoz tartozik, amely dönt a perben.

Felelős szerkesztő: RÉTHY IÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Látja Ön ezt a tégelyt?

Egy hónapon belül szép arcbrórt ajándékoz önnek.

Ezt a véleményünket közreadjuk Tokalon arckenőcs nevében. Különbösen kiemeljük azt, hogy ez az arckenőcs bármely nőnek egy hónapon belül szép és fiatalos arcbrórt kölcsönöz. Ha ez az eredmény egy hónapon belül nem következne be, úgy pénzt teljes egészében visszkapja. Vannak esetleg akik ezt hiszik, hogy lehetetlen ilven alánlatot tenni. — Mindenki bizalommal lehet eziránt, hiszen Európa minden országában ezer meg ezer nő használta sok éve a Tokalon arckenőcsöt. Mi ismerjük ennek az arckenőcsnek eredményét. Ha egy szép rózsát akarunk nevelni, nem elegendő ha leveleit öntözük, hanem gyökerét is táplálni kell. Ugyanígy szükséges ahhoz, hogy szép és egészséges arcbrórt nyerünk, hogy a bőrszöveteket tápláljuk. Éppen ezen hatása teszi páratlaná a Tokalon arckenőcsöt. Az ezt a kenőcsöt tartalmazó olaj és zsíradék anyagok a táplálékra utalt szövetekig hatolnak és így a bőrt teljesen újá varázsolják. Meglepetéssel, hogy mily rövid idő alatt változik teljesen meg az arcbró. Alig egy hónapon belül rendkívül puha és fehére lesz, az izmok megerősödnek és az arca teljesen új kifejezést nyer.

Ne pazarolja idejét olyan gyártmányokkal való kísérletezésre, amelyek esetleg ideig-óráig tartó eredményt hoznak, hanem inkább vásároljon azonnal egy tégely Tokalon arckenőcsöt és meg lesz lepdőve az elért eredménytől.

Megjegyzés: A Tokalon arckenőcs kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban. A rendszeres nagyáru tégely ára 80 lel, egy dupla adagot tartalmazó tégely ára 120 lel. Ahol nem kapható, a pénz előzetes beküldése ellenében a PARFUMERIA ELITEI, Bucuresti, Calea Victoriei Nr. 39, küldi szét. 6722

INGYEN
1000 LEI

KARÁCSONYI

INGYEN
1000 LEI

vásárlásnál egy eredeti Amitié sorsjegy!

**Öltöny
férfi
kelmék**

divat flannel compl.
ruha 165 L.

**Női kabát kelmék
gyönyörű kivitelben
complett beléssel**

2500 L.

**DEUTSCH
Testvérek**

**angol férfi
kabát-
kelmék**

divat bársony compl.
ruha 295 L.

központi divatáruház **ARAD**, Minorita-palota!

KEZTYÜK báránnyelével
soffőrök részére L. 550

azonkívül mindennemű női-, férfi- bőr és szövött keztük nagy választékban, olcsó áron kaphatók:
Steinhübel L.
 keztü-, kötszergyára Arad
 Str. Alexandri No. 1. (Sala-uoa) 1052

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HARCSA BÉLA

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid áruk.

Irjon azonnal

50.000 nyeremény!

Minden második sorsjegy nyer!

Csak az osztrák sorsjáték a legjobb

Csak 100.— Lei 1/8 sorsjegy, 1/4 sorsjegy 200 Lei, 1/2 sorsjegy 400 Lei, 3/4 sorsjegy 800 Lei.

Ajánlatok: 10 nyolcad, 10 negyed, 10 fél vagy 10 egész sorsjegyből álló sorsrendezési csomagokat.

AKAR ON IS

MILLIOMOS LENNI?

akkor rendeljen a kezdőhúzáshoz 1000 osztrák sorsjegyeket a

HAUSCHILD és PAAP-bankháznál

MARKERGASSE 14. WIEN, III., MARKERGASSE 14.

Irjon azonnal

A 18. osztályosorsjáték főnyereményei:
18,750.000 Lei
 Nyeremények:
12,500.000 Lei
 6,250.000 Lei
 2,500.000 Lei
 1,875.000 Lei
 1,500.000 Lei
 1,250.000 Lei
 1,000.000 Lei
 stb.

Hirdessen a 42 éve fennálló „Aradi Közlöny“-ben!

VIZUMOK követségeknél
Utlevélhosszabítások, C.F.R.-bérletek

!! Künstler-vizumiroda !!
Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.

**Bármily ügyet vagy me-
bizást pontosan elintézt.**

Karácsonyra

Dessert szaloncukorkát, csokoládé fantasie figurákat. Naponta frissen készült tejszokoládét, Csokoládé-Desserteket. Ajándéknak legcélsebb csomagolású dobozos Dessert-Csokoládét a lehető legelőnyösebben szerezhethet be:

Gábor Miklósnál
Arad, Salacz-uca és Andrassy-tér sarok.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

**KARACSONYI FÉNYKÉPEK,
NAGYÍTÁSOK ÉS FESTMÉNYEK**
NAGY GEZA fényképész műter-
mében készülnek.
Műterem: Arad, Bul. Reg. Maria 8.
Szolid és olcsó árak! 1055

ALKALMAZÁS.

GYERMEKTELEN házaspár ajánkozik urasági házakhoz, a nő perfect vasalóné, a férfi mindennemű munkát elvégez. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6711

KERESEK Radnára románul tudó ügy-
védi írnokot kellő irodai gyakorlattal.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6713

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MOKUS prémet keresek megvételre. Ci-
met kérek az Aradi Közlöny kiadójába.
6709

HINTASZÉK, női és férfi bundák, szőr-
mék, férfi öltönyök, antik butorok, antik
órák, 12 személyes alpaca evőeszköz,
paraván, zsolnai korsók, márkás porcel-
lánok, szőnyegek, írógép, sodronyágyak,
tükrök, szekrények, asztalok, székek,
festmények, álló villanylámpa, asztali
petroleumlámpák, dísztárgyak, kézímun-
kák, diványpárnák, üvegszervizek, foto-
lok, íróasztalok, háló, ebédlő, szalon be-
rendezések, gyermekjátékok, mesésköny-
vek, szalon terítő, stb. eladók. Salgóné
bizományüzlet, Str. Horia (Széchenyi-
ucca) 1. 1000

JÓKARBAN levő vaskályha eladó. Str.
Buciumului (Lehel-u.) 1. sz. 6715

HINTÓ (doka) és löszerszám teljesen
új. eladó. Cim Odön pincéknél Dáciában.
6719

ANTIK és modern butorokat, műtár-
gyakat, antik poharakat, márkás por-
cellánokat, antik sálakat, használt buto-
rokat, szőnyeget, szervizeket, férfi
ruhákat, fehérneműket stb. bizomány-
ba veszek, azok magas árban való
kvors eladásáról gondoskodom. Salgóné.
Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-pá-
lota. 1000

ELEKTROMOTOROK
tekeréselést különösen két fázisu mo-
torok áttekeréselést új három fázisu
áramnak garancia mellett gyorsan és
előnyösen eszközöljük. Új és használt
motorok állandóan raktáron. 6206
FRIEDRICH TESTVÉREK gépgyára Timisoara.

FÖRSTER

pianinó, Kereszthuroszongora díszes ki-
vételű, keveset használt, alkalmi áron
eladók. Piața Avram Iancu (Szabadság-
tér) 21. MELISNÉL. 6718

Motoros fűrés

6 HP. Ötto motor kocaira szerelve, telje-
sen új, olcsón kapható 6591

Friedrich Testvérek Timisoara.

Női harisnya 20.— lejtől 145.— lejtől! Tall angol harisnya 66.— lejtől! Gyapjú harisnya 105.— lejtől! Férfi és gyermek harisnya 15.— lejtől! Reform nadrágok 60.— lejtől! Keztyűk 45.— lejtől! Nappa bőrkéztű 225.— lej. Férfi bokavédő 98.— lej. Selyem nyak-
kendő 45.— lej! Selyem sálak 125.— lejtől! — Kötött szette-ek, kabátok, mellények!
Célpék és szalagok legelőnyösebben. 6708 Str. Eminescu 19

Mindenkinek ajánlatos!!

a széhszlovák állami osztálysorsjáték-
ban résztvenni.

57 millió össznyeremény, 2 millió főnyeremény.

Rendelések a világhírű főelárusító cégnél:

WALD BANKHÁZ, KOŠICE.

1/4 cK. 20.—, 1/2 cK. 40.—, 1/1 cK. 80.—. (portó 2 cK.)

Dupla sorsjegy (2 egész sorsjegy egyenlő számu) cK. 160.—,

diskrét szétküldés, felirat nélküli zárt borítékban,

Befizetés a sorsjegy és a hivatalos játékterv vétele után. 6697

Külföldi (nemzetközi) postautalványon vagy ajánlott levélben.

I. oszt., huzása 1928. január hó 18.

Különös figyelmébe ajánljuk!

AZ UNIVERSALA BANK R. T.

Alaptőke 60,000.000 lej.

Élethbiztosítási előrés 6% halál esetére szólnak.

Kiházasítási biztosításai mellett a biztosítás megkötése után bá-mikor házasságot köthet.

A szerzett jogok más személyre bá-mikor átruházhatók.

Belépés orvosi vizsgálat nélkül.

Belépési díj kor és nemre való tekintet nélkül egy-ségesen Lej 1171.—

Kérjen prospektust!

Kerületi igazgatóság Arad, Str. Bucur 18.

Telefon 582. Telefon 589.

Nyugdíjas tisztviselők üzletszer-
zőknek felvételnek

Vándor féle csódtömeggől

való árak részletes kiárusítása hihetetlen olcsó árban

e hó 14-én megkezdődött

a Kosminsky Testvérek

dívatáruházaiban ARAD, Str. Metlanu (Forray-uca.)

Senki ne mulassza el ezt a rendkívüli alkalmat!

Minden jó háziasszony

rendbehozza karácsonyra dísz-
tárgyait és evőeszközait. Ezüst-
tőzést, aranyozást és nikkelezést
-méréselt áron vállal az 6625

Aradi Első Ezüstárúgyár

Arad, P. Avram Iancu No. 7.

Ugyanott
ezüstöt és aranyat eladhat.

LAKÁS.

HÁROM SZOBA, fürdőszoba és mellék-
helyiségekből álló uccai lakás a főtéren
1928. május 1-re kiadó. Cim az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 1234

EGYSZOBA konyhás lakás kiadó. Cim
Farkas vendéglő. Str. Sinagogei 6. 6710

KÉT SZOBÁBÓL ÉS A SZÜKSÉGES
MELLÉKHELYISÉGEKBŐL ÁLLÓ LA-
KÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928.
MÁJUS 1-RE KIADÓ. — Cim az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 1151

NÉGY SZOBÁBÓL, előszobából álló
uccai lakás a főtér közepén 1928. május
1-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 4321

INGATLAN.

MAGANHÁZ parkettás két szoba, elő-
szobával, nagy telekkel a Gutzjahr-tele-
pen kiadó. Bővebbet Wohlmuthnál, Mi-
norija-palota. 6706

SOIMOSON egy malom 15 lóerős új
géppel, eladó. Értekezni Rudáu, Radua
224. szám alatt. 6714

Gramophonok varrógépek

kedvező részletfizetésre kaphatók
Hanglemezekben óriási raktár.
Minden vételkötettség nélkül hall-
gassa meg sláger-ujdonságainkat.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bulv. Rogale Ferdinand No. 27.
(Boros Béni-tér.) 6115

Jókarban levő N. A. G. gyártmányu kétüléses

autó

olcsón eladó az
Ujaradi Sörgyárban.

Macniatura papir 5 kgros
osomagokban kapható az
Aradi Közlöny kiadójában.

Raktáron levő összes kész áruimat gyári áron kiárusítom.

BERÁN BÉLA

férfi fehérnemű gyár ARAD,
Str. Greceanu (Perényi-u.) 5. sz.
Feldolgozást és gomblukasztást is vállalok. Gyári árak!

Nagy karácsonyi vásár

Hartmann Kálmán

Hatalmas szép áruaktár drágakövekben, valódi ezüst
órák és ékszerésznél (Minorita palota) és alpakka ezüstben, rendkívüli olcsó árak mellett.